

การศึกษาการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ต. ราชสถิตย์ อ. ไชโย จ. อ่างทอง

สารนิพนธ์
ของ
พาชัยยุทธ ราชูละ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ตุลาคม 2549

การศึกษาการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ต. ราชสถิตย์ อ. ไชโย จ. อ่างทอง

บทคัดย่อ
ของ
พาชัยยุทธ ราชูละ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

ตุลาคม 2549

พาชัยยุทธ ราชุละ. (2549). การศึกษาการประเมินผลสัมฤทธิ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง :กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ต. ราชสถิต อ. ไชโย จ. อ่างทอง. สารนิพนธ์ รป.ม. (นโยบายสาธารณะ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีเนื้อหาเป็นรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ต. ราชสถิต อ. ไชโย จ. อ่างทอง. ทำการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ผลการประเมินผลว่ากองทุนหมู่บ้านโรงม้า สามารถดำเนินการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ทั้ง 5 ข้อ ของกองทุนได้ดังนี้

การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน

1. การเกิดกองทุน กองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชน และมีแนวโน้มที่คนในชุมชนจะมีส่วนร่วมมากขึ้น
2. การมีระบบบริหารกองทุน กองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 มีการจัดโครงสร้างองค์กรอย่างชัดเจน โดยมีการตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้านและมีการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างเหมาะสม
3. มีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง กองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ได้เปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและมีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันเป็นอย่างดีโดยมีหน่วยงานของราชการภายนอกเข้ามาให้การสนับสนุน ทำการอบรมเพิ่มเติมให้กับคนในชุมชน
4. การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม คนในชุมชนกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 มีการรวมตัวเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มอาชีพค้าขาย
5. การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น เนื่องจากคนในชุมชนของกองทุนหมู่บ้านโรงม้า มีความรักใคร่ปรองดอง มีความซื่อสัตย์ ร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน

A STUDY OF THE EVALUTION OF VILLAGE AND URBAN COMMUNITY FUND :
A CASE STUDY OF RONGMA VILLAGE, MOO 4 TAMBOL RATCHATIT,
CHAIYO DISTRICT, ANGTHONG PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
PHACHAIYUT RAHULA

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the
Master of Public Administration Degree in Public Policy
at Srinakharinwirot University

October 2006

Phachaiyut Rahula. (2006). *A Study of The Evalution of Village and Urban Community Fund : A Case study of Rongma Village Moo 4 Tambol Rachsatit Chaiyo District Angthong Province*. Master's Project, M.P.A. (Public Policy). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Dr Cholvit Jearajit.

This Master's Project has contents as A Study of the Evalution of Village and Urban Community Fund : A Case Study of Rongma Village Moo 4 Tambol Rachasatit Chaiyo District Angthong Province. Collected data from May 10th, 2006 to August 10th, 2006.

The assessment results found that Roangma Village Fund can operate to achieve its 5 objectives as follows; Objectives achievement of Village Fund.

1. Fund Forming; Rongma Village Moo 4 was set up by harmony of people in community with more people participation trend.
2. Having Fund Management System ; Rongma Village Moo 4 has its clear management in its organization structure by appointing the Village Fund Administration Committee who properly distribute working functions.
3. Able to learn to support itself ; Rongma Village Moo 4 always open occasions for people in community to exchange their learning, well listen opinion each other. In addition of out source bureaucrat units that come to help and training for people in community.
4. Creation of economic and social immune; people in Roangma Village Fund Village No.4 combine into occupational groups such as agriculturist group, commerce group.
5. Having of local community's potential and strength; due to people in Rongma Village Moo 4 love, honest, harmonize, open-handed, kind-hearted and help together.

การศึกษาการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ต. ราชสถิตย์ อ. ไชโย จ. อ่างทอง

สารนิพนธ์
ของ
พัชยยุทธ ราชุละ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

ตุลาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ให้คำแนะนำข้อคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้ทำสารนิพนธ์ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์จักราทิตย์ ธนาคม หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 และประชาชนในหมู่บ้านที่ให้ความร่วมมือ ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ช่วยเหลือให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ อันพึงได้จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ผู้ทำสารนิพนธ์ขออุทิศให้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และชุมชนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษา ค้นคว้า และเป็นแนวทางในการพัฒนาสืบไป

พาชัยยุทธ ราชูละ

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และ
คณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษาการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ต. ราชสถิตย์ อ.
ไชโย จ. อ่างทอง ของ พาชัยยุทธ ราชูละ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(อาจารย์ ดร. ชลวิทย์ เจียรจิตต์)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(อาจารย์ จักรกิตติ์ ธนาคม)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร. ชลวิทย์ เจียรจิตต์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ จักรกิตติ์ ธนาคม)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ ชีวินทร์ ฉายาชาลิต)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2549

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
หลักการและเหตุผล	2
วัตถุประสงค์ของการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหมู่บ้าน	3
กรอบความคิดทฤษฎี	4
วิธีดำเนินการ	5
ขอบเขตการศึกษา.....	5
ผลที่คาดว่าจะได้รับการประเมินโครงการ	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	8
นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	8
แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	9
แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	10
ระเบียบกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอยะโฮ จังหวัดอ่างทอง	11
หลักการประเมินผลสัมฤทธิ์แบบการประเมินแบบชิฟฟ์โมเดล	13
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	17
รูปแบบการประเมินและเครื่องมือ	17
ประเมินตัวป้อนเข้า (INPUT)	19
ประเมินกระบวนการ (PROCESS)	20
ประเมินผลที่เกิดขึ้น (PRODUCT)	21
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	22
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	22
ตัวชี้วัดแหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล	22
ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการติดตามการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ	34
ผลการประเมิน	34
การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการโดยภาพรวม	43
การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ 4 ประการของการประเมิน	
กองทุนหมู่บ้าน	49
บทสรุปของเนื้อหาสารนิพนธ์	56
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	60
วัตถุประสงค์ของการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ	60
วิธีดำเนินการ	60
ผลการดำเนินการ	60
อภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก	71
ภาคผนวก ข	86
ภาคผนวก ค	94
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	114

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการประเมินประเภทการตัดสินใจและการนำไปใช้ประโยชน์ตามแบบจำลอง Stuffle beam	16
2	จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามสภาพทางประชากร	36
3	จำนวนและร้อยละของประชากรจำนวนตามการประกอบอาชีพและรายได้	37
4	จำนวนการมีธุรกิจและผลผลิตของประชาชนในชุมชน	38
5	จำนวนประชากรในหมู่บ้านจำแนกตามสภาพทางสังคม	39
6	จำนวนของครัวเรือนในชุมชนแยกตามสภาพความเป็นอยู่	40
7	จำนวนทรัพยากรแหล่งน้ำและการใช้จำแนกต่างแหล่งน้ำ	41
8	จำนวนภูมิปัญญาชาวบ้านของหมู่บ้าน	42
9	ระดับค่าของตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าจำแนกตามการบริหารกองทุนฯ	44
10	ระดับค่าของตัวชี้วัดกระบวนการของกองทุนหมู่บ้าน	45
11	ระดับค่าของตัวชี้วัดผลผลิตโดยตรงของกองทุนหมู่บ้าน	46
12	ระดับค่าของตัวชี้วัดผลกระทบโดยตรงของกองทุนหมู่บ้าน	46
13	ระดับค่าของตัวชี้วัดผลกระทบทางอ้อมของกองทุนหมู่บ้าน	47
14	ระดับค่าของตัวชี้วัดบทบาทของผู้กู้	48
15	ระดับค่าของตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของผู้กู้	48
16	ระดับค่าการเกิดกองทุนและแนวโน้ม มีการอยู่รอดของกองทุนหมู่บ้าน	50
17	ระดับค่าการมีระบบบริการกองทุนของกองทุนหมู่บ้าน	51
18	ระดับค่าการเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเองของกองทุนหมู่บ้าน	52
19	ระดับการสร้างภูมิคุ้มกันด้านเศรษฐกิจและสังคมของกองทุนหมู่บ้าน	53
20	ระดับค่าปัจจัยทางด้านบวกของกองทุนหมู่บ้าน	54
21	ระดับค่าปัจจัยทางด้านลบของกองทุนหมู่บ้าน	54
22	ระดับค่าตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชน	55
23	ลำดับที่ของตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนทั้งปัจจัยทางบวกและปัจจัยทางลบของนักศึกษา	56

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เนื่องจากผลการพัฒนาประเทศไทย ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 1 – 7 แม้จะประสบผลสำเร็จได้ในระดับหนึ่ง คือ เศรษฐกิจมีความเจริญก้าวหน้า รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น แต่การกระจายรายได้ยังประสบปัญหาอยู่ เพราะรัฐบาลยังไม่สามารถกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนได้อย่างเป็นธรรม และเหมาะสม จึงก่อให้เกิดผลกระทบต่างๆ มากมาย อาทิ ก่อให้เกิดค่านิยมทางด้านวัตถุเพิ่มขึ้น สังคมไทยกลายเป็นสังคม “วัตถุนิยม” ทุกคนมุ่งหาแต่ “เงิน” เพื่อความสุขของตนเองไม่ว่าการหาเงินดังกล่าวจะถูกกฎหมายหรือไม่ โดยอาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหายาเสพติด ซึ่งในปัจจุบันมักเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย และรวดเร็วตลอดจนปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ และปัญหาทางด้านอาชญากรรม สภาพครอบครัวเกิดการแตกแยก สังคมเกิดความอ่อนแอ เนื่องจากการอพยพแรงงานไปทำงานนอกถิ่นฐานของตนเอง

จากปัญหาดังกล่าว เมื่อนำมาวิเคราะห์พบว่า แนวคิดการพัฒนาที่มุ่งเฉพาะด้านเศรษฐกิจให้มีความเติบโตอย่างรวดเร็วนั้น ไม่อาจเพียงพอ อีกทั้งยังควรพิจารณาทางด้านสังคม การเมือง ศาสนา การศึกษา วัฒนธรรม และที่สำคัญก็คือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ประชาชนในชาติ คิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาได้ โดยแนวคิดดังกล่าวส่งผลให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ได้เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มุ่งเน้นให้ครอบครัวมีความอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างเหมาะสม และยังสามารถดำเนินการเองได้ เนื่องจาก ประเทศไทยประสบปัญหาทางด้านภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างหนักในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ดังนั้น ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545 – 2549) จึงได้ปรับปรัชญาเป้าหมายการพัฒนา มาเป็น “เศรษฐกิจพอเพียง” ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่บ่งบอกถึง แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงภาครัฐ ทั้งในการพัฒนา และบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปบนทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้น จุดมุ่งหมาย และค่านิยมของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 จึงมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และความอยู่ดีมีสุขของประชาชนคนไทย และเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับปัจจุบัน ตามนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน โดยการนำของพันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้เน้นถึงความจำเป็นเร่งด่วนของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะการเรียนรู้ที่จะพึ่งพาตนเองของชุมชนและหมู่บ้าน เพื่อก่อให้เกิดความเข้มแข็งขึ้นภายในชุมชนและหมู่บ้าน ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายเร่งด่วน และยังแถลงต่อรัฐสภาถึง การจัดตั้งกองทุน

หมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมอบเงินให้กับชุมชนแต่ละแห่งๆ ละหนึ่งล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุนสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชน และวิสาหกิจขนาดเล็กในครอบครัว

1. หลักการและเหตุผล

ความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง คือ การไม่มีทุนและขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อพัฒนาอาชีพเสริมสร้างรายได้ ลดรายจ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน รัฐบาลจึงได้มีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขปัญหาความยากจน โดยกำหนดนโยบายในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อไว้สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเป็นการกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจ เพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สู้การพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจระดับรากหญ้าของประเทศ รวมทั้ง เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต รัฐบาลจึงได้มีนโยบาย เพื่อช่วยเหลือสมาชิกในหมู่บ้าน และชุมชนเมือง โดยมีการจัดตั้งเป็นกองทุนหมู่บ้าน โดยทางรัฐบาลมอบเงินในการจัดตั้งให้แก่แต่ละกองทุน โดยให้มีการกู้ยืมเงินมาลงทุนให้สมาชิกหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีรายได้และมีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกองทุนได้ 5 ประการ ดังนี้

1. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ทั้งในด้าน การเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาโดยประชาชน ในหมู่บ้านและชุมชนเมืองของตนเอง
2. ส่งเสริมและพัฒนาให้หมู่บ้านและชุมชนเมืองมีขีดความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
3. เพื่อให้โอกาสหมู่บ้านและชุมชนเมือง สร้างแหล่งเงินทุนหมุนเวียนอย่างยั่งยืนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเป็นการลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้จากการสร้างงาน พัฒนาอุตสาหกรรมในครัวเรือนการลงทุนร่วมกันในลักษณะวิสาหกิจชุมชน และสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานล่าง เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ
5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของหมู่บ้าน และชุมชนเมืองเพื่อเสริมสร้าง ภูมิคุ้มกันวิกฤตเศรษฐกิจ และสังคมในอนาคต

นโยบายกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ได้กำหนดพื้นที่ดำเนินการไว้ รวมทั้งสิ้น 79,754 หมู่บ้านและชุมชนเมือง ทั้งนี้แยกเป็นหมู่บ้านได้ 70,865 หมู่บ้าน และเป็นชุมชนเมืองทั่วประเทศ 8,889 ชุมชน ประกอบด้วยชุมชนเมืองในกรุงเทพมหานคร 1,596 ชุมชน ชุมชนเมืองพัทยา 16 ชุมชน และชุมชนในเทศบาลทั่วประเทศอีก 7,277 ชุมชน

จากความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่ได้จัดตั้งกองทุนแล้วเสร็จ และได้รับการอนุมัติให้ตั้งกองทุนรับการจัดสรรโอนเงินเข้ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแล้ว หรือชุมชนที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติก็ตาม การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนากองทุนไปสู่ความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เป็นภารกิจที่ต้องมีการดำเนินการ สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงเห็นสมควรให้มีการสนับสนุน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของโครงการก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหมู่บ้าน

2.1 เพื่อทราบว่ากระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ บรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

2.1.1 ท้องถิ่นชุมชนมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือสวัสดิภาพของสมาชิก

2.1.2 ท้องถิ่นชุมชนมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน

2.1.3 ท้องถิ่นชุมชนมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่ม เพื่อแก้ปัญหาของตนเอง มีการสร้างศักยภาพของตนเอง และมีการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง

2.1.4 เศรษฐกิจ ระดับฐานรากของประเทศได้รับการกระตุ้น และมีภูมิคุ้มกันกับทั้งสังคมก็มีภูมิคุ้มกัน

2.1.5 ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพและความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม

2.2 เพื่อทราบว่าปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว มีอะไรบ้าง

2.3 เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย และเพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชน ตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

3. กรอบความคิดทฤษฎี

กรอบความคิดทฤษฎี หรือต้นแบบทางความคิดที่ผู้เขียนสารนิพนธ์ ในการประเมินผลสัมฤทธิ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ได้แก่ ต้นแบบทางความคิดที่เรียกว่า “ซีพีพีโมเดล” (CIPP MODEL) มีความหมาย ดังนี้

- C** ย่อมาจาก Context คือ บริบทของระบบ
- I** ย่อมาจาก Input คือ ปัจจัยนำเข้าของระบบ
- P** ย่อมาจาก Process คือ กระบวนการของระบบ
- P** ย่อมาจาก Product คือ ผลผลิตของระบบ

การประเมินผลสัมฤทธิ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่ ที่เป็นกรณีศึกษาได้มีการประเมินด้วยกระบวนการประเมินแบบมีส่วนร่วมโมเดลซีพีพี (CIPP MODEL) โดยแบ่งเนื้อหาได้ ดังนี้

1. การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (CONTEXT)

ความคิดรวบยอด

บริบทหรือสภาวะแวดล้อม เป็นปัจจัยที่ช่วยในการคาดการณ์ถึงผลของการประเมินผล

2. การประเมินตัวป้อนเข้า (INPUT)

ความคิดรวบยอด

ความสอดคล้องของปัจจัยภายในแลภายนอกกับวัตถุประสงค์โครงการมีผลต่อการสำเร็จโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (PROCESS)

ความคิดรวบยอด

กระบวนการดำเนินโครงการสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าค้นพบวิธีการที่ดีกว่า

4. การประเมินผลที่เกิดจากโครงการ (PRODUCT)

ความคิดรวบยอด

ผล (OUTPUT) ผลกระทบ (EFFECTS) ผลทางอ้อม (IMPACTS) ต่างมีความสำคัญ

4. วิธีดำเนินการ

การดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาให้เข้าใจเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในชุมชนท้องถิ่นที่ผู้ทำ

สารนิพนธ์ ทำการศึกษา

ขั้นที่ 3 ใช้ชีพชีพอเดลวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้าน และกำหนดตัวบ่งชี้ ตลอดจนตัวแปรที่จะทำเก็บข้อมูล

ขั้นที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจากแบบประเมินบางส่วน
ทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 ประมวลสังเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่จะต้องเขียนในบทที่ 3 และบทที่ 4

ขั้นที่ 6 ลงมือเขียน บทที่ 1, 2, 3, 4, 5, บรรณานุกรม และภาคผนวกจนสมบูรณ์

5. ขอบเขตการศึกษา

1. การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ ในการทำศึกษาวิจัยการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านโรงม้า

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านโรงม้า และผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกทั้งหมดในหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับการประเมินโครงการ

ผลการศึกษาครั้งนี้จะได้ประโยชน์ ดังนี้

1. ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและกระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2. ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจปัจจัยต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคและสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

3. ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของการบริหารการพัฒนาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและแนวทางวัดความสำเร็จในโครงการพัฒนาต่างๆ ระดับหมู่บ้านและชุมชนเมือง

4. ผู้ศึกษาได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาที่มีระบบวิธีที่เป็นวิทยาศาสตร์ อันจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ อย่างเป็นระบบได้

5. ผู้ศึกษา นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ช่วยเหลือสนับสนุน เพื่อให้คณะกรรมการกองทุน สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และยังสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง อีกทั้งยังทำให้เกิดความรักและผูกพันกับถิ่นฐานบ้านเกิดมากยิ่งขึ้น

6. ทราบถึงความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หลังจากดำเนินงานมา 5 ปี

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

กองทุน หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบนี้

หมู่บ้าน หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องที่

ชุมชน หมายความว่า ชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล ในเขตการปกครองท้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ทั้งนี้ การที่จะกำหนดว่าชุมชนใดเป็นชุมชนเมืองให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

คณะอนุกรรมการสนับสนุน หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด หรือกรุงเทพมหานคร

คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ หรือเขต

คณะกรรมการกองทุน หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมืองต่าง ๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

กรรมการกองทุน หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือชุมชนกรรมการในคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง

สำนักงาน หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ธนาคาร หมายความว่า ธนาคารที่คณะกรรมการกำหนดให้บริหารจัดการกองทุน

ครัวเรือน หมายความว่า ครอบครัวตามทะเบียนบ้าน อันประกอบด้วย บิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร ญาติพี่น้อง เป็นต้น อยู่รวมกัน

หัวหน้าครัวเรือน หมายความว่า ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของบ้านตามทะเบียนบ้าน

ผู้แทนครัวเรือน หมายความว่า หัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลในครัวเรือน ซึ่งหัวหน้าครัวเรือนมอบหมายเป็นหนังสือให้เป็นผู้แทนครัวเรือน

หุ้น หมายความว่า การออมทรัพย์รูปแบบหนึ่ง โดยมูลค่าของหุ้นให้เป็นไปตามที่กองทุนกำหนด

เงินฝากสัจจะ หมายความว่า เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝาก หรือออมไว้กับกองทุนตามแต่จะตกลงกัน โดยให้ถือว่า เงินออมเป็นเงินสะสม และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อพ้นสภาพการเป็นสมาชิกตามระเบียบ หรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

เงินฝาก หมายความว่า เงินรับฝากประเภทต่างๆ นอกเหนือจากเงินออมที่กองทุนกำหนด

ที่ประชุมสมาชิก หมายความว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีหรือที่ประชุมใหญ่สามัญ

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

หลักวิชาการต่างๆ ที่ปรากฏในบทนี้เป็นหลักวิชาการที่ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ประมวลจากแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและข้อมูลอื่นๆ เพื่อแสดงว่า หลักวิชาด้านเนื้อหาสาระและหลักวิชาด้านเทคนิควิธีการประเมิน ที่นำมาใช้ในการประเมินครั้งนี้ มีความถูกต้อง และมีความสมเหตุสมผล ในทางวิชาการด้านเนื้อหาสาระและประเด็นเทคนิคการประเมินดังกล่าวมี 6 ด้าน ได้แก่

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
2. แบบติดตามสังเกตการณ์ คัดเลือก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน
4. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
5. หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบชีพโฟมเดล

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ซึ่งได้แถลงต่อรัฐสภาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุนสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชนและวิสาหกิจขนาดเล็กในครัวเรือน

1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ นโยบายดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จได้ควรประกอบด้วยหลักสำคัญ 4 ประการ คือ

1.2.1 ความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้งความพร้อมของคนและครัวเรือน การควบคุม ดูแลกันเองในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการกองทุน สังคมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองเอง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารหมู่บ้าน กองทุนอาชีพ กองทุนสวัสดิการ ฯลฯ

1.2.2 การบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของหมู่บ้าน ทั้งในส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กับกองทุนทางสังคมของชุมชนและกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น เพื่อให้กองทุนดังกล่าวมีการบริหารจัดการให้สอดคล้องและเกื้อกูลกัน

1.2.3 การปฏิรูประบบราชการแผ่นดินตามแนวทางให้หมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้นเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาเป็นของหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยส่วนราชการเป็นผู้สนับสนุนในด้านวิชาการและจัดการกองทุน

1.2.4 การติดตามและการประเมินผล โดยมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกองทุนทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและการพึ่งพาตนเอง เพื่อความโปร่งใสมีประสิทธิภาพ

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีดังนี้

1.3.1 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน และชุมชนเมืองสำหรับการลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทา เหตุฉุกเฉิน และจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชน ในหมู่บ้านหรือชุมชน

1.3.2 ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการ จัดระบบ และบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

1.3.3 เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้าน การเรียนรู้การสร้าง และพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริม เศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.3.3.1 กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้าง ภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

1.3.3.2 เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของ ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.4.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

1.4.2 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วย การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2, 3 พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ. 2545

ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์จะใช้แนวทาง นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดังกล่าว เป็นหลักในการประเมินผล สัมฤทธิ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองด้วย

2. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มี ส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่างๆ เนื่องจาก ขบวนการเลือก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะต้องเป็นไปตามข้อ 41 ของระเบียบ คณะกรรมการ ว่าด้วย การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 กล่าวว่

1. จะต้องมีการคัดเลือกกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้งหมดเข้าร่วมประชุม

2. การเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามมติที่ประชุม สำหรับคุณสมบัติ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะต้องเป็นไปตามข้อ 17 ของระเบียบ คณะกรรมการ ว่าด้วย การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544ข: 13) ดังนี้

2.1 เป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน

2.2 เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุ 20 ปี บริบูรณ์

2.3 ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนันไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดและไม่มีประวัติเสียทางการเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

2.4 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

2.5 ไม่เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

2.6 ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษ หรือรอการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ และความผิดฐานบุกรุก

2.7 ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือสร้างความเสียหายร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด

2.8 ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

2.9 ไม่เป็นผู้เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ 20 (3) และ (4)

3. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ประเมินความพร้อมในด้านต่างๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามสภาพความเป็นจริง โดยที่หมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีความพร้อมในด้านต่างๆ ดังนี้

3.1 กระบวนการคัดเลือกกรรมการเป็นไปตามระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และวิธีการที่หมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนดได้โดยถูกต้อง

3.2 คุณสมบัติของกรรมการต้องดำเนินการอย่างถูกต้องตามระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทุกคน

3.3 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความรู้ ประสบการณ์ และความมั่นใจในการบริหารจัดการงานกองทุนหมู่บ้านของตน

3.4 กองทุนหมู่บ้านมีระเบียบข้อบังคับของกองทุนฯ โดยต้องมีการดำเนินการอย่างถูกต้อง

3.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยมีสมาชิกของกองทุนจำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครัวเรือนในหมู่บ้าน

3.6 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านทุกคนมีการปฏิบัติตามระเบียบของกองทุนฯ อย่างครบถ้วน

3.7 กองทุนหมู่บ้านมีการเปิดบัญชีเงินฝากของกองทุนเรียบร้อยแล้ว

4. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำดวน จังหวัดอ่างทอง

ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านโรงม้า มีดังต่อไปนี้

ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีไว้เพื่อให้บริการจัดการกองทุนหมู่บ้านโรงม้าหมู่ที่ 4 ซึ่งก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและสร้างนิสัยการอดออม เสียสละ เอื้ออาทร และเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ รวมทั้งประโยชน์ต่อสมาชิกโดยรวม จึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบการเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนบ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำดวน ให้ยั่งยืนไว้ ดังนี้

1. ที่ตั้งกองทุน เลขที่ 11/1 หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำดวน 14140
2. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน
 - 2.1 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้แก่สมาชิก
 - 2.2 เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้นและการฝากเงิน
 - 2.3 เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก
 - 2.4 เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 5 ประการ
 - 2.4.1 เป็นคนมีความซื่อสัตย์
 - 2.4.2 เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว
 - 2.4.3 เป็นคนไม่มัวเมาในสิ่งอบายมุขและสิ่งผิดกฎหมาย
 - 2.4.4 เป็นคนรู้จักสามัคคี
 - 2.4.5 เพื่อพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 5 ประการ
 - 2.4.5.1 เป็นคนเก่งเรียน ใฝ่หาความรู้ใหม่
 - 2.4.5.2 เป็นคนเก่งคิด คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา
 - 2.4.5.3 เป็นคนเก่งงานขยันทำงานและมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน
 - 2.4.5.4 เป็นคนเก่งคน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อทุกคน

2.4.5.5 เป็นผู้มีการยอมรับ และศีลธรรมตามหลักเกณฑ์ของศาสนา

3. แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

3.1 เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ

3.2 เงิน หรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

3.3 เงินกู้ยืม

3.4 ดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดจากกองทุน

3.5 เงินหรือทรัพย์สินอื่นๆ ที่กองทุนได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพันหรือภาระ

ติดพันอื่นใด

3.6 เงินถือหุ้น

3.7 เงินรับฝาก

4. คุณสมบัติของสมาชิก

4.1 เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยหรืออาศัยในหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์

เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน ก่อนการจัดตั้งกองทุน

4.2 เป็นผู้ที่มีนิสัยดีงาม มีความรู้ ความเข้าใจเห็นชอบด้วยหลักการของกองทุน

และสนใจที่จะเข้าเป็นส่วนร่วมในกิจการของกองทุน

4.3 เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน

4.4 เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุนได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก

4.5 อดออม เสียสละ และเห็นประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ

4.6 มีเงินฝากและถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้นแต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้น

ทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน

5. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

5.1 ยื่นคำขอสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน

5.2 มีคุณสมบัติตามข้อ 6 สามารถยื่นความจำนง หรือสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนโดยสามารถสมัครเป็นสมาชิกได้ทั้งในลักษณะบุคคลและกลุ่ม หรือองค์กรชุมชน แล้วแต่ความสมัครใจของผู้สมัคร

5.3 คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกโดยชอบธรรม เมื่อคณะกรรมการกองทุนพิจารณาคุณสมบัติตามข้อ 6 แล้วเห็นสมควรรับบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิก จะแจ้งให้บุคคลนั้นให้ชำระค่าหุ้น และค่าธรรมเนียมแรกเข้าภายใน 3 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งให้เข้าเป็นสมาชิก

6. สมาชิกขาด หรือพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก ตามเหตุต่างๆ ดังต่อไปนี้

6.1 ตาย

6.2 ลาออกและได้รับอนุญาตให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุนฯ

6.3 วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ

6.4 ที่ประชุมใหญ่ สมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสองในสามของผู้เข้าร่วมประชุม

6.5 จงใจฝ่าฝืนระเบียบกองทุน หรือแสดงตนเป็นปรักภักษ์ หรือไม่ให้ความช่วยเหลือ หรือร่วมมือกับกองทุน ไม่ว่าด้วยประการใด

6.6 จงใจปิดบังความจริงอันควรแจ้งให้ทราบในโบสถ์สมาชิก

6.7 นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้

6.8 มีลักษณะ หรือคุณสมบัติไม่ครบตามข้อ 6

5. หลักการประเมินผลสัมฤทธิ์รูปแบบการประเมินแบบชีพฟ์โมเดล

1. รูปแบบการประเมินแบบชีพฟ์โมเดล

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524: 66 – 67) ได้สรุป รูปแบบการประเมินแบบชีพฟ์โมเดล ไว้ดังนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการของสังคมปัญหาอุปสรรค ตลอดจนศึกษาปรัชญาทั้งในและนอกระบบสังคม ปัจจุบันอันจะนำไปสู่การตั้งจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมของโครงการประชุม การประเมินเกี่ยวกับคุณค่าที่คาดหวังหรือปรัชญาที่อยู่บนระบบความเชื่อเดิม อาจนำไปสู่การค้นพบคุณค่า หรือแนวคิดใหม่ให้กับสังคมปัจจุบันได้

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นต่างๆ เช่น บุคลากร อาคารสถานที่ งบประมาณและอื่นๆ อันจะนำไปสู่แผนการจัดโครงการประชุม หรือโปรแกรมที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งหมายถึงเป็นแนวทาง หรือยุทธวิธีที่เป็นไปได้กับทรัพยากรที่มีอยู่ และมีโอกาสที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้มากที่สุด

3. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการตัดสินคุณค่าผลผลิตของโครงการทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ อันจะบ่งชี้ว่า ในการดำเนินโครงการ หรือโปรแกรมครั้งนี้ ได้บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด อีกทั้งยังช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้ว่า ควรจะคงไว้ปรับปรุงหรือล้มเลิกโครงการนี้

ทวีป ศิริรัตน์ (2544: 127 – 128) ได้กล่าวถึง การประเมินแบบชีพฟ์โมเดลว่า

1. ประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของหน่วยเหนือ หรือขององค์การความจำเป็นของโครงการ และความเป็นไปได้ในการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว นิยมศึกษาใน 6 ประเด็นหลัก คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านการบริหาร ด้านเทคโนโลยี และด้านสิ่งแวดล้อม สารสนเทศที่ได้จากการประเมินบริบท จะนำไปใช้ เพื่อเลือกหรือปรับปรุง

วัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับนโยบายที่เกี่ยวข้องและปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย หรือสังคมตามบทบาทภารกิจที่องค์กรผู้ดำเนินโครงการนั้นรับผิดชอบ ซึ่งเป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการ (Pre-implementation Evaluation)

2. ประเมินปัจจัยป้อนหรือปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินความพร้อม ทั้งในแง่ของความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรต่างๆ ที่นำมาใช้ เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการ รวมทั้งแนวทางการจัดการ หรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการ ดำเนินโครงการ สารสนเทศที่ได้จากการประเมินในส่วนนี้ จะนำไปใช้ เพื่อการเลือก หรือปรับเปลี่ยนปัจจัยป้อน ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ รวมทั้งแนวทางหรือกิจกรรมดำเนินโครงการที่เหมาะสม ซึ่งคาดว่า น่าจะช่วยให้โครงการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการ (Pre – implementation) เช่นเดียวกัน

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินโครงการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงาน หรือโครงการว่า เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคใดๆ หรือไม่อย่างไร มีความถูกต้องเหมาะสมเพียงใด

การประเมินกระบวนการ ได้รวมเอาสารสนเทศจากการกำกับติดตามหรือกำกับดูแล (Monitoring) มาใช้เพื่อการประเมินด้วย การกำกับดูแล จึงเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินกระบวนการ ซึ่งถือว่า เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานของโครงการที่พึงกระทำเป็นประจำ และต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบเป็นระยะๆ ว่า มีการปฏิบัติงานจริงหรือไม่ ปัจจัยนำเข้าสามารถนำไปใช้ได้ทันที่หรือไม่ กิจกรรมต่างๆ ที่จัดเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ การให้บริหารตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด และตรงตามตารางเวลาที่ได้วางไว้ในแผนงานหรือไม่ โดยการกำกับดูแลนั้นต้องให้ความสนใจต่อการแปรูปปัจจัยนำเข้าให้เป็นผลลัพธ์และสามารถแก้ปัญหาในขณะปฏิบัติงานได้ทันที่ เพื่อช่วยให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพคุ้มค่าหรือคุ้มค่าต่อไป การประเมินกระบวนการ จึงมักใช้วิธีการกำกับดูแล เพื่อช่วยให้การดำเนินงานให้การจัดระบบสารสนเทศของโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและต่อเนื่อง (การกำกับดูแลเน้นที่การติดตาม เพื่อตรวจสอบกระบวนการเป็นหลัก ส่วนการประเมินจะเน้นที่การตรวจสอบผลลัพธ์หรือผลกระทบของโครงการว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่เป็นหลัก) สารสนเทศที่ได้จากการประเมินกระบวนการจะนำไปใช้ เพื่อปรับปรุงแผนงาน หรือกระบวนการทำงานของแผนงาน หรือโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป หรือใช้ประกอบการตัดสินใจ ระหว่างดำเนินงานโครงการ (Formative /On – going Evaluation)

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงานโครงการว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด (ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) รวมทั้งมีผลข้างเคียง (Side Effect) อะไรเกิดขึ้นบ้าง หรือไม่อย่างไร โดยอาศัยสารสนเทศที่ได้จากการ

ประเมินบริบทการประเมินปัจจัยป้อน และการประเมินกระบวนการมาร่วมพิจารณาด้วย สารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลผลิต จะนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจในการปรับปรุง ขยาย ล้มเลิก หรือยุติโครงการ ซึ่งเป็นการประเมิน หลังสิ้นสุดโครงการ (Summative / Post Evaluation)

จำเนียร สุขหลาย และคณะ (2528: 182 – 194) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินแบบ CIPP Model ไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประเมิน คือ การใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีรายละเอียดที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ
 2. ชนิดของการตัดสินใจที่แตกต่างกันต้องการการออกแบบการประเมินที่มี ประสิทธิภาพและเป็นรูปแบบทั่วๆ ไป ในกรณีที่รูปแบบของการประเมินมีความแตกต่างกันใน ด้านเนื้อหา ควรใช้ขั้นตอนของการติดตามผล คือ วิเคราะห์ รวบรวม และนำเสนอ
 3. การตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ คือ ขั้นตอนการวิเคราะห์ การ ออกแบบ เลือก และปฏิบัติ เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งคำตอบในการตัดสินใจ การออกแบบ การประเมินควรคำนึงถึงเกณฑ์ที่มีความเที่ยงภายใน ภายนอก และมีความเป็นปรนัย
 4. การประเมินกระบวนการต่อเนื่อง เป็นวัฏจักร ต้องใช้กับโครงการที่เป็น ระบบ การประเมินแบบ CIPP Model ไม่เพียงแต่ประเมินว่า โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือไม่เท่านั้น แต่ยังเป็น การประเมินเพื่อให้รายละเอียดต่างๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับ โครงการอีกด้วย การประเมินผลแบบนี้จะทำให้การประเมินผล 4 ด้าน คือ
 - 4.1 การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์
 - 4.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง เพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ
 - 4.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตัดสินใจในด้านการประยุกต์ใช้ เพื่อควบคุมการดำเนินการของโครงการ
 - 4.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) จะช่วยในการตัดสินใจเพื่อตัดสินใจ และดูผลสำเร็จของโครงการ
- สุวิมล ติรภานันท์ (2543: 45) ได้กล่าวถึง การประเมิน แบบซิฟฟ์โมเดล ว่า CIPP Model ของ Stufflebeam ซึ่งได้พัฒนารูปแบบจำลองนี้ขึ้นในปี ค.ศ. 1971 โดยมีแนวคิด ในการสร้างสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ แบ่งการประเมินเป็น 4 ประเด็น ตามประเภทของ การตัดสินใจและการนำไปใช้ประโยชน์

ตาราง 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการตัดสินใจและการนำไปใช้ประโยชน์
ตามแบบจำลองของ Stufflebeam

ประเภทการประเมิน	ประเภทของการตัดสินใจ	การนำไปใช้ประโยชน์
Context Evaluation	Planning Decision	ใช้กำหนดนโยบายหรือเป้าหมายใช้คัดเลือกโครงการที่เหมาะสม
Input Evaluation	Structuring Decision	กำหนดโครงสร้างการดำเนินงาน ยุทธวิธี วิธีการ
Process Evaluation	Implementation Decision	แผนการดำเนินงานติดตามและกำกับการดำเนินงานตามแผนปรับปรุงวิธีการดำเนินงานรายงานความก้าวหน้าของโครงการ
Product Evaluation	Recycling Decision	ยุติ ชะลอ หรือขยายโครงการ

ในการประเมินผลสัมฤทธิ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์จะใช้กรอบความคิดทฤษฎีในการประเมิน โดยใช้รูปแบบของการประเมินแบบซิปป์โมเดลดังกล่าวแล้ว

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความจริง 3 ประการ ดังที่ระบุไว้แล้ว
ในวัตถุประสงค์ ในบทที่ 1 เพราะฉะนั้นในบทที่ 3 จึงมี 6 ด้าน ดังนี้

1. รูปแบบการประเมิน และเครื่องมือ
2. ตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล
3. ตัวชี้วัดประเมินโครงการ โดยภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา
4. ตัวชี้วัดอื่นๆ ที่เกิดขึ้น
5. ข้อจำกัดของการทำสารนิพนธ์
6. การแจกแจงตัวแปร และลักษณะค่าของตัวแปร

6.1 เพื่อทราบว่าการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
บรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

6.2 เพื่อทราบว่ามีการปัจจัยด้านบวก และปัจจัยด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวาง
การบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าวมีอะไรบ้าง

6.3 เพื่อทราบว่า ได้เกิดองค์การเครือข่ายของการเรียนรู้หรือไม่ จาก
กระบวนการทำสารนิพนธ์ ครั้งนี้

6.4 เพื่อทราบตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

1. รูปแบบการประเมินและเครื่องมือ

1.1 รูปแบบการประเมิน

1.1.1 หลักการพื้นฐานของการประเมินเป็นการประเมินตามรายงานสภาพจริง
หรือที่เรียกกันว่า “Authentic Evaluation”

1.1.2 การกำหนดเกณฑ์สำหรับการตัดสินค่าของตัวบ่งชี้จะไม่กระทำไว้ล่วงหน้า
แต่จะทำการเก็บข้อมูลก่อนสำหรับตัวบ่งชี้ทุกตัวแล้ว จึงค่อยพิจารณาว่า ควรกำหนดเกณฑ์
ตัดสินค่าสำหรับตัวบ่งชี้ใดบ้าง แล้วจึงค่อยพิจารณาตัดสินตามเกณฑ์นั้น

1.1.3 รูปแบบการประเมินเป็นการประเมินเชิงระบบ ซึ่งตรงกับ ซิฟฟ์โมเดล
(CIPP Model) Context – Input – Process – Product) ระบุว่า จะประเมินในด้านต่างๆ ดังนี้

1.1.3.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมิน
สภาพทั่วไปของชุมชนท้องถิ่น คำว่า “บริบท” หมายถึง สภาพแวดล้อม ซึ่งอยู่รอบๆ หน่วย
ระบบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง นั้น

1.1.3.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัย
นำเข้าทั้งปวงของหน่วยระบบการบริหารจัดการและของหน่วยระบบกิจการของผู้

1.1.3.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการของทั้งสองหน่วยระบบ คือ หน่วยระบบบริหารจัดการกองทุนและหน่วยระบบกิจการของผู้กู้

1.1.3.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นในหน่วยระบบการบริหารจัดการแนะนำส่งเสริมผู้กู้ และหน่วยระบบดำเนินการของผู้กู้แต่ละราย

1.2 การวิจัยประเมินผลสัมฤทธิ์แบบมีส่วนร่วม

1.2.1 ประเมินบริบท (CONTEXT) มีกิจกรรม ดังนี้

1.2.1.1 ผู้ทำสารนิพนธ์เก็บข้อมูลบริบทชุมชนจากแบบเก็บข้อมูลที่กำหนดขึ้น และนำเสนอให้ราษฎรในหมู่บ้าน/ ชุมชนตรวจสอบ เพื่อหาความถูกต้อง

1.2.1.2 จัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนเป็นแบบเก็บข้อมูลที่จัดทำขึ้น ให้โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของครอบครัวที่มีอยู่ในชุมชนหมู่บ้านเป้าหมายด้วยวิธีการสัมภาษณ์และศึกษาจากเอกสารของกองทุนหมู่บ้าน

1.2.1.3 ผู้ทำสารนิพนธ์ นำข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนที่เก็บได้มาสรุปเก็บไว้ เป็นข้อมูลการประเมินก่อนเริ่มโครงการ เพื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลที่เก็บหลังจากได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

2. ประเมินตัวป้อนเข้า (INPUT)

ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล
1. นโยบายเป้าหมายของรัฐบาลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	ศึกษาจากเอกสารโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของรัฐบาล	ศึกษาจากเอกสาร และระเบียบการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. ศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น กองทุนระดับอำเภอกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ผู้นำชุมชนและประชาชนในหมู่บ้าน	โดยการสัมภาษณ์ กรรมการกองทุนหมู่บ้านผู้นำชุมชนและประชาชนในหมู่บ้าน
4. ศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนด้านความเข้มแข็งของผู้ประกอบการกองทุน ความสามัคคีในชุมชน และประสบการณ์ที่ เกี่ยวข้องกับการออกทรัพยากรของชุมชน	วิเคราะห์จากข้อมูลชุมชนและแบบเก็บข้อมูลเข้มแข็งของชุมชนและแบบเสนอขอตั้งกองทุน หรือสัมภาษณ์กรรมการกองทุนหมู่บ้าน
5. ศึกษาวิเคราะห์ระเบียบกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง	จากเอกสารระเบียบกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
6. ศักยภาพของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	จากเอกสารและการสัมภาษณ์สมาชิกกองทุน

เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรทุนของสังคมที่อยู่แล้วจะช่วยให้การดำเนินโครงการประสบผลสำเร็จหรือไม่

3. ประเมินกระบวนการ (PROCESS)

ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล
1.กระบวนการช่วยเหลือสนับสนุนการตั้งกองทุนและการจัดทำระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	โดยการสัมภาษณ์ชาวบ้าน
2. กระบวนการได้มาซึ่งกรรมการกองทุนหมู่บ้านและระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	สัมภาษณ์คณะกรรมการและชาวบ้านทั่วไป
3. ศึกษากระบวนการพิจารณาอนุมัติให้สมาชิกกู้เงินจาก กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและให้ข้อเสนอแนะ	ศึกษาจากกฎระเบียบและการประชุมพิจารณาอนุมัติเงินกู้ของกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองประจำเดือน
4.ศึกษาการทํำบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและให้ความคิดเห็นเสนอแนะ	ศึกษาจากเอกสารบัญชีและการทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของกรรมการฝ่ายบัญชี
5. ศึกษาองค์กรหรือบุคคลที่ได้รับเงินกู้จากกองทุนว่าได้เงิน ดังกล่าวไปทำอะไร ทำอย่างไร และทำไมจึงทำเช่นนั้นเป็นรายกรณีทุก ๆ กรณี	โดยการสัมภาษณ์ สังเกต แล้วจดบันทึก โดยละเอียดเป็นรายกรณี เช่น จำนวนเงินที่ลงทุนคงที่ทุนผันแปรการผลิต การตลาด การแก้ ปัญหาต้นทุนกำไร
6. ศึกษากระบวนการ และผลการให้ความช่วยเหลือด้าน การบริหารกองทุนและประกอบอาชีพของสมาชิกกองทุน จากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ	โดยการสัมภาษณ์กรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุน

เป็นการประเมินเพื่อบันทึกภาวะเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐานและค้นหาข้อบกพร่องของโครงการ เช่น ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขต่อไปอีกทั้งมีข้อมูลเสนอแนะองค์กรหรือบุคคลที่ได้เงินกู้จากกองทุนให้สามารถนำเงินกู้นี้มาดำเนินงานพัฒนาอาชีพกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

4. ประเมินผลที่เกิดขึ้น (PRODUCT)

ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล
1. ศึกษาผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนด้วยความสามารถในการปล่อยกู้ และการคืนเงินกู้ของสมาชิกที่กู้เงินอีกทั้งยอดเงินของกองทุนว่า เพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด	ศึกษาจากเอกสารบัญชีกองทุนเป็นรายเดือนและสรุปเมื่อสิ้นปีอีกครั้งการสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุน
2. ศึกษาผลการนำเงินกู้จากกองทุนไปดำเนินกิจกรรมประกอบอาชีพของสมาชิกกองทุนว่าประสบความสำเร็จมีกำไร มีรายได้เพิ่มขึ้นหรือขาดทุนอย่างไร	โดยการสัมภาษณ์บันทึก
3. ศึกษาความคิดเห็นของราษฎรที่เป็นสมาชิกกองทุนและไม่เป็นสมาชิกว่ามีความคิดเห็นความพอใจต่อโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติหรือไม่อย่างไร	โดยการสัมภาษณ์บันทึกแล้วหาความถี่จัดอันดับความคิดเห็น
4. ศึกษาเพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของสมาชิกในชุมชน	โดยการสัมภาษณ์ราษฎรทั้งผู้นำทางการและไม่เป็นทางการ
5. เก็บข้อมูลแบบตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนที่จัดทำขึ้น	โดยการสัมภาษณ์และศึกษาจากเอกสารจากราษฎร ของครอบครัวที่มีอยู่ในชุมชน สรุปผลจากการเก็บข้อมูล โดยแจกแจงหาค่าร้อยละนำไปเปรียบเทียบกับเก็บครั้งแรกกว่าก้าวหน้าหรือไม่
6. ศึกษาผลการดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้านโดยรวมในหมู่บ้านว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ 5 ข้อ ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติหรือไม่อย่างไร	สมาชิกในหมู่บ้านที่ร่วมประเมินด้วยเป็นการตัดสินใจประเมินค่าการดำเนินโครงการ
7. ศึกษาเปรียบเทียบว่าเมื่อเริ่มโครงการและดำเนินโครงการไปได้ 5 ปี หนี้สินของราษฎรนอกกระบวนการเป็นหนี้ นายทุน หรือจากสถาบันการเงินนอกหมู่บ้านและชุมชนน้อยลงหรือไม่	โดยการเก็บข้อมูลเปรียบเทียบการเก็บครั้งแรกและการเก็บครั้งสุดท้าย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ แบบสอบถามชุมชนหมู่บ้านในแบบต่างๆ และแบบเก็บข้อมูลอื่นๆ เพิ่มเติมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีดังนี้

1. เอกสารข้อมูลชุมชนหมู่บ้านโดยทั่วไป (จปฐ)
2. เอกสารข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน (จปฐ)
3. แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. แบบสอบถามสถานภาพปัจจุบันของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และเฉลี่ย (Mean)

2. ตัวชี้วัดแหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

2.1 ตัวชี้วัด

ในการกำหนดตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์ได้กำหนดตัวชี้วัด ตามกรอบความคิดทฤษฎีเชิงระบบ หรือตามกรอบการประเมินแบบซิปปโมเดล (CIPP Model) ตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเมืองครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1.1 ตัวชี้วัดของหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ ได้แก่

- 2.1.1.1 ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)
- 2.1.1.2 ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator)
- 2.1.1.3 ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator)
- 2.1.1.4 ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indicator)

2.1.2 ตัวชี้วัดของหน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย ได้แก่

- 2.1.2.1 ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)
- 2.1.2.2 ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator)
- 2.1.2.3 ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator)
- 2.1.2.4 ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indicator)

2.1 แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

แนวทางดำเนินงานด้านข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ มุ่งควบคุมการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลแต่่มุ่งให้ได้เนื้อหาสาระและข้อหลักวิชาที่รวบรวมมาได้ ดังนั้น จึงไม่ได้แสดงวิธีการโดยละเอียดในการเก็บข้อมูล แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล สำหรับแต่ละตัวชี้วัดขึ้นอยู่กับลักษณะธรรมชาติของตัวชี้วัดนั้นๆ หน่วยระบบบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

และตัวชี้วัดของหน่วย ระบบการดำเนินงานกิจการของผู้เก็บแต่ละราย วิธีการที่ใช้เก็บข้อมูล และ ทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ประกอบด้วยหลายวิธีด้วยกัน เช่น

1. การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม
2. สอบถามปากเปล่าจากประธานกองทุน
3. การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (ภายใน)
4. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (ภายนอก)
5. การทำกิจกรรมร่วมกับชาวบ้านในหมู่บ้าน (ประชุมประจำเดือน)

วิธีสังเคราะห์ข้อมูล ในการสังเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาได้ด้วยวิธีต่างๆ ผู้ศึกษาได้นำ ข้อมูลในเรื่องเดียวกันมาประมวลเข้าด้วยกัน ถ้าพบว่า มีข้อแตกต่างก็ทำการตรวจสอบกับ แหล่งที่มา หรือแหล่งอื่นที่มีความน่าเชื่อถือ จากนั้นจึงนำมาเรียบเรียงและขัดเกลาจนได้ประเด็น ที่ชัดเจน

3. ตัวชี้วัดการประเมินโครงการโดยภาพรวมและตัวแปรที่ศึกษา

ตามการศึกษาโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยภาพรวมตามแนวคิด เชิงระบบจะประกอบไปด้วย 2 หน่วยระบบ ดังนี้

1. หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้เงิน ดังนั้นในการกำหนด ตัวชี้วัดเพื่อที่จะประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจึงเป็นไปตามกรอบความคิด ทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งได้รายการตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้เงิน

สมมติให้ หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริม ผู้กู้ ประกอบไปด้วยตัวชี้วัดจำนวน 3 หมวด คือ

1. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A ประกอบไปด้วยตัวแปร ดังต่อไปนี้
 - 1.1 นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 - 1.2 เงินจำนวน 1 ล้านบาท
 - 1.3 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
 - 1.4 เงินที่ผู้กู้ชำระคืน
 - 1.5 เงินออม (สัจจะ)
2. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ A ประกอบด้วยตัวแปร ดังต่อไปนี้
 - 2.1 การคัดเลือกผู้กู้
 - 2.2 การแนะนำวิธีทำธุรกิจ
 - 2.3 การรับชำระหนี้
 - 2.4 การทำบัญชี
 - 2.5 การช่วยเหลือตลาด

- 2.6 การจัดสรรวิทยากรฝึกอบรม (ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอ่างทอง)
3. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้
 - 3.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) ได้แก่ ตัวแปร
 - 3.1.1 จำนวนผู้กู้
 - 3.1.2 ยอดเงินให้กู้
 - 3.1.3 ยอดเงินออม (สัจจะ)
 - 3.1.4 ความเติบโตของกองทุนหมู่บ้าน
 - 3.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)
 - 3.2.1 จำนวนผู้ที่กู้ได้
 - 3.2.2 จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน
 - 3.2.3 การขยายกิจการของผู้กู้
 - 3.2.4 การเกิดกิจการใหม่ๆ ขึ้นในท้องถิ่น
 - 3.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)
 - 3.3.1 กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็ง
 - 3.3.2 ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้
 - 3.3.3 ท้องถิ่นมีเครือข่ายการตลาด
 - 3.3.4 ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดของหน่วยระบบ B

สมมุติให้หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย ประกอบไปด้วยตัวชี้วัดจำนวน 4 หมวด คือ

1. ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ B แบ่งออก ดังนี้
 - 1.1 ตัวชี้วัดเฉพาะตัว ประกอบไปด้วยตัวแปร ดังต่อไปนี้
 - 1.1.1 ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว
 - 1.1.2 ทรัพย์สิน
 - 1.1.3 หนี้สินธนาคารของผู้กู้
 - 1.1.4 หนี้ภายนอกนอกระบบของผู้กู้
 - 1.1.5 อาชีพหลักของผู้กู้
 - 1.1.6 รายได้ของครอบครัว
 - 1.1.7 ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปร ดังต่อไปนี้
 - 2.1 เงินที่กู้มาได้
 - 2.2 เงินอื่นๆ
 - 2.3 สถานที่และวัตถุดิบ

- 2.4 เทคนิควิธีการทำงาน
- 2.5 กำลังทำงาน
- 2.6 โอกาสในการประกอบอาชีพ
- 3. ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ B ประกอบไปด้วยตัวแปร ดังต่อไปนี้
 - 3.1 การทำกิจการถูกวิธี
 - 3.2 การหาตลาดที่ดี
 - 3.3 การหาวัตถุดิบที่ดี
 - 3.4 การทำบัญชี
 - 3.5 การวิเคราะห์ประเมิน
 - 3.6 ติดตามและปรับปรุงการทำงาน
- 4. ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ B แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้
 - 4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result)
 - 4.1.1 รายได้เป็นเงิน
 - 4.1.2 ผู้กูไ้ผลผลิตที่เป็นสิ่งของ
 - 4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)
 - 4.2.1 ผู้กูไ้ขยายกิจการ
 - 4.2.2 ผู้กูไ้ทำการกิจการด้วยเทคนิคที่ดีขึ้นอันเนื่องมาจากการได้ศึกษา
 - 4.2.3 ผู้กูไ้โอกาสในการประกอบธุรกิจใหม่ๆ
 - 4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) ได้แก่
 - 4.3.1 กูมีการพึ่งตนเอง
 - 4.3.2 ผู้กูมีศักยภาพและมีความเข้มแข็งในกิจการของตนเองอย่างยั่งยืน
 - 4.3.3 การกลับคืนถิ่นของประชาชน
 - 4.3.4 เกิดความภาคภูมิใจ
 - 4.3.5 มีชื่อเสียงที่ดีเมื่อประสบความสำเร็จ

ค้นคว้าด้วยตนเอง

กล่าวโดยสรุป ตัวชี้วัดการประเมินโครงการ โดยภาพรวมของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B นั้นมีความเชื่อมโยงต่อกัน เช่น บััจจยนำเข้าของหน่วยระบบ A บางตัวต้องพึ่งผลผลิตของหน่วยระบบ B คือ รายได้เป็นเงิน ผู้กูไ้แต่ละรายต้องส่งเงินคืนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนั้นเงินที่ผู้กูไ้ชำระคืนเป็นตัวชี้วัดบััจจยนำเข้าของหน่วยระบบ A ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น ต้องประเมินทั้ง 2 หน่วยระบบ เพราะหน่วยระบบ A ประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลผลิตที่ได้จากหน่วยระบบ B กล่าวคือ ถ้าหน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กูไ้ประสบความสำเร็จ เงินที่ผู้กูไ้ชำระคืนก็จะส่งเข้าไปเป็นบััจจยนำเข้าให้แก่หน่วยระบบ A มากขึ้น ในทำนองคล้ายกันกับผลผลิตของหน่วยระบบ A มากขึ้น ในทำนองคล้ายกันกับผลผลิตของหน่วยระบบ A คือ ยอดเงินกูไ้ให้กับผู้กูไ้ ถ้าออกไปสู่คนดี

มีความรับผิดชอบเพียงพอ หน่วยระบบ B จะประสบความสำเร็จด้วยเช่นกัน

4. ตัวชี้วัดอื่นๆ ที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัดอื่นๆ ที่ผู้ทำสารนิพนธ์จะใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจากตัวชี้วัดของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B ตามที่กล่าวมาแล้ว โดยมีตัวชี้วัดอื่นๆ ที่เกิดขึ้น ดังนี้

- 4.1 ตัวแปรการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน
- 4.2 ตัวแปรความร่วมมือของทุกๆ ฝ่ายในการแก้ปัญหาและดำเนินงาน
- 4.3 ตัวแปรการติดตามและปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

5. ข้อจำกัดของการทำสารนิพนธ์

ข้อจำกัดของการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ได้แก่

- 5.1 การเก็บข้อมูลขาดความต่อเนื่อง
- 5.2 ระยะเวลามีน้อย

6. การแจกแจงตัวแปรและลักษณะของค่าตัวแปร

ต่อไปนี้เป็นรายการตัวแปรที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ประการของการทำสารนิพนธ์ โดยบรรดาตัวแปรที่ปรากฏในตอนนี้ ส่วนใหญ่ได้มาจากการนำเอาตัวแปรต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นโดยนำมาแจกแจงและเรียบเรียงใหม่ และจะมีตัวแปรใหม่ๆ บางตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งจะแสดงลักษณะของค่าของตัวแปร เพื่อความสะดวกแก่การเก็บข้อมูล และเขียนสรุปผล

6.1 วัตถุประสงค์ประการที่ 1 เพื่อทราบว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบรรลุเป้าหมาย 5 ข้อ อันได้แก่

6.1.1 การเกิดกองทุน

ตัวแปร

ลักษณะของตัวแปร

1. การมีกองทุนหมู่บ้าน
 - มีกองทุนอยู่ก่อนแล้วก็กองทุน
 - มีกองทุนขึ้นมาใหม่จากเงินกองทุน 1 ล้านบาท
 - รวมเงิน 1 ล้านบาทสมทบกับกองทุนหนึ่งกองทุนใด

ตัวแปร	ลักษณะของตัวแปร
2. ยอดเงินในปัจจุบัน ของกองทุน หมู่บ้าน	- จำนวนสมาชิกกองทุน - จำนวนเงินออมและเงินทุน - ยอดเงินคงเหลือของกองทุน 1 ล้านบาท
3. การเป็นแหล่งเงินทุน	- มีการพัฒนาอาชีพ - มีการสร้างงาน - มีการสร้างรายได้ - มีการลดรายจ่าย - มีสวัสดิภาพของสมาชิกกองทุน
4. การมีความเข้าใจ เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน	- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน - มีบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนมาให้ความรู้ - ความสนใจและพยายามทำความเข้าใจ - เกี่ยวกับการบริหารงานกองทุน
5. การมีวัตถุประสงค์ ของกองทุน	- มีการพัฒนาอาชีพ - มีการสร้างงาน - มีสวัสดิภาพของสมาชิกกองทุน
6. แนวโน้มความเข้มแข็ง และอยู่รอดของกองทุน	- มีผู้สนับสนุนให้เกิดกองทุน - มีสมาชิกในชุมชนให้ความร่วมมือสมัครสมาชิกกองทุน - ความเสียสละและความตั้งใจในการบริหารงานกองทุน
7. ทักษะคนที่ติดต่อกองทุน หมู่บ้าน	- มีความต้องการอยากให้เกิดกองทุนหมู่บ้าน - มีกองทุนหมู่บ้านสามารถพัฒนาอาชีพ รายได้

6.1.2 การมีระบบบริหารกองทุน

ตัวแปร	ลักษณะของตัวแปร
1. คณะกรรมการกองทุน บริหารกองทุน	- มีคณะกรรมการบริหารกองทุน - จำนวนคณะกรรมการบริหารกองทุน - มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามระเบียบกองทุน

ตัวแปร	ลักษณะของตัวแปร
2. ระเบียบการบริหาร กองทุน	- มีระเบียบการบริหารกองทุน - มีการร่วมกันสร้างตามระเบียบ
3. การดำเนินงานของ คณะกรรมการบริหาร	- มีการประชุมของคณะกรรมการ - มีการรับสมัครสมาชิก - มีการจัดทำบัญชีเป็นปัจจุบัน - มีการรับฝากเงิน - มีการระดมทุนเงินฝาก
4. การตัดสินใจเงินกู้	- มีระเบียบการกู้และขอทุน - มีระเบียบการคิดดอกเบี้ย - จำนวนผู้กู้ที่ได้รับการพิจารณาเงินกู้ - จำนวนผู้กู้ที่ไม่ได้รับการพิจารณาเงินกู้ - จำนวนผู้กู้ที่มีความพอใจกับการเงินกู้ - จำนวนผู้กู้ที่ไม่มีความพอใจกับการพิจารณาเงินกู้
5. มีการจัดสรร ผลประโยชน์	- จำนวนยอดกองทุนสะสมจากเงิน 1 ล้านบาท - จำนวนดอกเบี้ยที่ได้รับ

6.1.3 การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง

ตัวแปร	ลักษณะของตัวแปร
1. มีความเข้าใจในเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง	- ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีการปฏิบัติในเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง	- มีการนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติในการประกอบอาชีพของผู้กู้
3. มีความเข้าใจในเรื่อง การพึ่งพาตนเอง	- ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องการพึ่งตนเอง - มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการพึ่งพาตนเอง
4. มีการปฏิบัติในเรื่อง การพึ่งพาตนเอง	- มีการนำหลักการพึ่งพาตนเองมาใช้ในการบริหารกองทุน - มีการนำหลักการพึ่งตนเองมาใช้ในการประกอบอาชีพ

ตัวแปร	ลักษณะของตัวแปร
5. มีความเข้าใจเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น	- ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. มีการปฏิบัติในเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น	- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
	- มีการนำหลักการภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ในการบริหารกองทุน
	- มีการนำหลักการภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการ ดำเนินกิจการของผู้กู้
	- มีการนำหลักการภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการ ประกอบอาชีพ

6.1.4 การป้องกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ตัวแปร	ลักษณะของตัวแปร
1. การกระตุ้นให้ป้องกัน ระดับของกองทุน โดยรวม	- มีการชี้แนวเรื่องกองทุนให้ประชาชนเข้าใจ หลักการสำคัญที่ว่ากองทุนหมู่บ้านเป็นของ สมาชิกทุกคน มิใช่เงินที่รัฐบาล ให้ยืม
	- มีความเข้าใจของสมาชิกกองทุนเกี่ยวกับการ รักษาเงินกองทุนด้วยตนเอง ถ้าผู้กู้ไม่ชำระคืน จะต้องจัดการกันเองให้ได้
	- สมาชิกเห็นโอกาสในการใช้กองทุนที่ถูกต้อง
2. การป้องกันระดับ กิจการของผู้กู้แต่ละคน	- ผู้กู้แต่ละคนมีความคิดในการดำเนินการ ประกอบอาชีพโดยไม่กู้หนี้จากแหล่งที่ต้อง จ่าย ดอกเบี้ยแพง
	- ผู้กู้แต่ละคนมีความคิดในการดำเนินการ ประกอบอาชีพโดยใช้หลักการพึ่งตนเองทาง เทคโนโลยี
	- ผู้กู้แต่ละคนมีความคิดในการดำเนินการ ประกอบอาชีพโดยคำนึงถึงการบริโภคเองและมี ตลาดที่แน่นอน

6.1.5 การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น

ตัวแปร	ลักษณะของตัวแปร
1. ศักยภาพเดิมของ บริบทที่มีมากน้อยเท่าใด	- สภาพของน้ำ - สภาพของดิน - สภาพของหนองน้ำ - จำนวนของประชากร - อาชีพครั้งแรกของประชากร - ถนน - ไฟฟ้า - ประปา - โทรศัพท์
2. การดำเนินงานเท่าที่ผ่านมามีศักยภาพในด้านต่าง ๆ	
2.1 ทุนด้านการเงิน	- จำนวนเงินกองทุนในหมู่บ้าน - จำนวนกลุ่มต่างๆ และจำนวนเงิน
2.2 ทุนด้าน ทรัพยากรทางกายภาพ	- จำนวนและลักษณะประชากร - การประกอบอาชีพ - สภาพของที่ดิน - ความสามารถของทรัพยากรมนุษย์
2.3 ทุนทาง วัฒนธรรมประเพณี	- จำนวนวัด/ มัสยิด/ โบสถ์ - การใช้ภาษาพื้นบ้าน - มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ - แหล่งท่องเที่ยว - กิจกรรมด้านศาสนา และวัฒนธรรมท้องถิ่น
2.4 ทุนทางปัญญา	- จำนวนโรงเรียนในหมู่บ้าน - จำนวนผู้จบการศึกษาในระดับต่างๆ - จำนวนภูมิปัญญาชาวบ้าน
3. มีความเข้มแข็งในการ ทำกิจการของผู้รู้	
3.1 การเกษตร	- จำนวนผู้รู้ที่ดำเนินการ 28 ราย
3.2 ค้าขาย	- จำนวนผู้รู้ที่ดำเนินการ 16 ราย
3.3 การบริการใน ชุมชน	

ตัวแปร

ลักษณะของตัวแปร

3.4 อุตสาหกรรมใน
ครัวเรือน

3.5 การลดรายจ่าย
พัฒนาอาชีพ

วัตถุประสงค์ประการที่ 2 การทราบว่ามีปัจจัยด้านบวกและด้านลบอะไรบ้างที่
สนับสนุนหรือขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกองทุน

2.1 ปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลดีในการดำเนินการกองทุน

ตัวแปร

ลักษณะของตัวแปร

1. การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุน

- มีใครบ้างที่มีส่วนร่วมใน
การจัดตั้งกองทุนมีจำนวน
มากน้อยเพียงใด

2. มีกองทุนเดิมในหมู่บ้าน

- จำนวนกองทุนเดิมใน
หมู่บ้าน

3. มีกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชน

- จำนวนเงินสะสมในหมู่บ้าน
- จำนวนกลุ่มองค์กรต่าง ๆ
ในชุมชน

2.2 ปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหา

ตัวแปร

ลักษณะของตัวแปร

1. มีการไม่สนับสนุนในการจัดตั้งกองทุน

- จำนวนผู้ไม่เห็นด้วยในการ
จัดตั้งกองทุน

2. มีความไม่พึงพอใจในการจัดตั้งกองทุน

- จำนวนผู้ที่ไม่พึงพอใจใน
การตัดสินใจ

3. ไม่มีเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยกลับเข้า
กองทุน

- จำนวนผู้ที่ไม่ยอมส่งเงินกู้
พร้อมดอกเบี้ยพร้อมดอกเบี้ย
กลับเข้ากองทุน

วัตถุประสงค์ประการที่ 3 การเกิดองค์กรเครือข่ายของการเรียนรู้

ตัวแปร	ลักษณะของตัวแปร
1. มีเครือข่ายขององค์กรย่อยภายในชุมชน	- มีองค์กรผู้ประกอบอาชีพเดียวกัน - มีองค์กรผู้ประกอบอาชีพเสริม
2. มีองค์กรแหล่งความรู้ที่เสริม	- มีหน่วยองค์กรมาให้ความรู้เรื่องการดำเนินชีวิตการประกอบอาชีพในชุมชนประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต
3. มีองค์กรภายนอกชุมชนที่เชื่อมโยง	- มีการจัดตั้งโครงการหนึ่งตำบลกับองค์กรภายในชุมชนหนึ่งผลิตภัณฑ์ - มีการจำหน่ายหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลที่เชื่อมกับตำบลอื่นๆ

วัตถุประสงค์ประการที่ 4 การค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

4.1 ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

ตัวแปร

ความเข้มแข็งของชุมชน

1. มีความสามัคคี
2. มีความซื่อสัตย์
3. ยกย่องคนทำดี
4. มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
5. มีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม
6. มีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้
7. ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่น
8. มีการรวมตัวตั้งกลุ่มองค์กร
9. มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก
10. มีการช่วยเหลือสตรี เด็ก และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

11. มีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม
12. มีแผนงานชุมชนโดยสมาชิก

4.2 ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะประชาชนในท้องถิ่นที่นักศึกษา

รับผิดชอบ

ตัวแปร

ลักษณะของตัวแปร

ความเข้มแข็งของชุมชน

1. กลไกการปกครองตนเองเข้มแข็ง
2. ศาสนาเป็นหลักมั่นคง
3. ชุมชนพึ่งพียงพอ
4. สิ่งแวดล้อมยั่งยืน
5. การศึกษาเหมาะสมกับท้องถิ่น
6. ครอบครัวอยู่ด้วยกัน
7. เศรษฐกิจมั่นคง

- กำหนด/ ผู้ใหญ่บ้าน/กองทุนหมู่บ้าน/ อบต.
- กิจกรรมของวัด/ สถาบันศาสนา
- พิธีกรรมทางศาสนาในวันสำคัญทางศาสนา
- กลุ่มออมทรัพย์
- กองทุนหมู่บ้าน
- งานอนุรักษ์ป่า/ ต้นน้ำ
- การดูแลรักษาความสะอาดภายในหมู่บ้าน
- หลักสูตรท้องถิ่น
- ภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้รับถ่ายทอด
- ครอบครัวขยาย
- เกษตรผสมผสาน
- ธุรกิจชุมชน
- กองทุนหมู่บ้าน

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

ผลการติดตามการประเมินผลสัมฤทธิ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษา ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ดำเนินการติดตามการประเมินโดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎี ชิพพีโมเดล (CIPP Model) เป็นแนวคิดวิเคราะห์ที่เป็นระบบ ประเมินตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ผู้ทำสารนิพนธ์จึงใช้กรอบดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์เครื่องมือที่เป็นทั้งแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต ตลอดจนสภาพสถานการณ์ที่ปรากฏ โดยขอเสนอผลการติดตามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของหมู่บ้าน

ตอนที่ 2 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์โดยภาพรวม

ตอนที่ 3 ผลการประเมินตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน

3.1 เพื่อศึกษาว่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติบรรลุเป้าหมาย

5 ข้อเพียงใด

3.2 เพื่อศึกษาว่ามีปัจจัยด้านบวกและด้านลบอะไรบ้างที่สนับสนุน หรือ ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกองทุน

3.3 เพื่อศึกษาว่าได้เกิดองค์การเครือข่ายของการเรียนรู้หรือไม่จากกระบวนการ ทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

3.4 เพื่อศึกษาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

สำหรับการประเมินผลโครงการ ผู้ทำสารนิพนธ์จะนำแบบมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ทางด้านปริมาณ (Quantitative) และวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านคุณภาพ (Qualitative) ประกอบการพิจารณาผลการประเมิน โดยในส่วนของข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ กำหนดเกณฑ์จากการประเมินโดยเฉลี่ยภาพรวม ดังนี้

0 และ 1 หมายถึง ระดับค่าต่ำมากไม่มีเลยหรือเกือบไม่มีเลย

2 และ 3 หมายถึง ระดับค่าต่ำหรือค่อนข้างต่ำ

4 และ 5 หมายถึง ระดับค่าปานกลางเอนเอียงไปทางต่ำหรือเอนเอียงไปทางสูง

6 และ 7 หมายถึง ระดับค่าค่อนข้างสูงหรือสูง

8 และ 9 หมายถึง ระดับค่าสูงมากหรือสูงอย่างสมบูรณ์

ผลการประเมิน

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของหมู่บ้าน

บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำเจ้าพระยา หมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตั้งอยู่ที่ริมถนนอ่างทอง – สิงห์บุรี (ถนนสาย 309) บริเวณ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง โดยมี

ความเป็นมาว่า รัชกาลที่ 5 ทรงเสด็จมายังหมู่บ้านและได้ผูกม้าไว้ที่นี่ จึงได้ชื่อว่า บ้านโรงม้า สภาพเศรษฐกิจ จัดว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยรายได้ส่วนใหญ่มาจากเกษตรกรรมสภาพสังคม ประชากรมีขนาดปานกลาง มีประมาณ 50 ครัวเรือน อยู่รวมกันเป็นกลุ่มสภาพวัฒนธรรม/ ขนบธรรมเนียมประเพณี มีความเป็นปึกแผ่นและรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไว้เป็นอย่างดี ศักยภาพของหมู่บ้าน มีพื้นที่ทำเกษตรอุดมสมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็น น้ำ ดิน เหมาะแก่การ เพาะปลูก ความเข้มแข็งและไม่เข้มแข็งของหมู่บ้าน มีความสามัคคี ความซื่อสัตย์กันอยู่มาก แต่ก็ยังมีปัญหาเสียดายอยู่เหมือนกันจากสภาพข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน ดังกล่าวมาแล้ว ข้างต้นนั้น เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนในรายละเอียดในแต่ละเรื่อง ผู้ทำสารนิพนธ์ขอนำเสนอข้อมูล ตามรายการสภาพของหมู่บ้านออกเป็น 5 สภาพ ดังนี้

- 1.1 สภาพทางประชากร
- 1.2 สภาพทางเศรษฐกิจ
- 1.3 สภาพทางสังคม และสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน
- 1.4 สภาพทรัพยากรแหล่งน้ำ
- 1.5 สภาพภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.1 สภาพทางประชากร

หมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 มีจำนวนประชากร 206 คน ส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 54.85 กลุ่มอายุ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 18 ปี 1 วัน – 50 ปีเศษ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามสภาพทางประชากร

สภาพของประชากร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	93	45.15
- หญิง	113	54.85
2. อายุ		
- ตั้งแต่ 1 วัน – 3 ปีเศษ	6	2.91
- ตั้งแต่ 3 ปี 1 วัน – 6 ปีเศษ	10	4.85
- ตั้งแต่ 6 ปี 1 วัน – 12 ปีเศษ	20	9.71
- ตั้งแต่ 12 ปี 1 วัน – 14 ปีเศษ	9	4.37
- ตั้งแต่ 13 ปี 1 วัน - 18 ปีเศษ	7	3.40
- ตั้งแต่ 18 ปี 1 วัน - 50 ปีเศษ	122	59.22
- ตั้งแต่ 50 ปี 1 วัน - 60 ปีเศษ	16	7.77
- ตั้งแต่ 60 ปี 1 วันขึ้นไป	16	7.77
3. ประชากร 60 ปีขึ้นไป		
- ไม่มีผู้อุปการะ	-	-
- มีผู้อุปการะ	-	-
- หน่วยงาน/องค์กรอื่นอุปการะ	-	-
4. ประชาชนพิการ		
- ไม่มี	-	-
- มี	-	-
5. การศึกษา		
- ไม่ได้เรียน/ไม่จบประถมศึกษา		
- ประถมศึกษา	16	42.11
- มัธยมศึกษาตอนต้น	12	31.58
- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	5	13.16
- อนุปริญญา/ปวส.	3	7.90
- ปริญญาตรี	2	5.26
- สูงกว่าปริญญาตรี	-	-

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

1.2.1 การประกอบอาชีพและรายได้

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม มีที่ดินทำกิน 1 – 5 ไร่ มีรายได้ประมาณ 10,000 – 20,000 บาท/ปี ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามการประกอบอาชีพและรายได้

สภาพของประชากร	จำนวน	ร้อยละ
1. การประกอบอาชีพ/ ครอบครัว		
- ทำนา	8	20
- ค้าขาย	5	12.50
- ทำสวน	4	10
- รับราชการ	8	20
- รับจ้าง	15	37.50
- ประมง	-	-
- อื่นๆ ระบุ	-	-
2. การมีที่ดินทำกิน/ ครอบครัว		
- ไม่มี	-	-
- มี จำนวน 1 – 5 ไร่	13	48.15
- ตั้งแต่ 6 – 10 ไร่	7	25.93
- ตั้งแต่ 11 – 12 ไร่	2	7.41
- ตั้งแต่ 21 – 50 ไร่	2	7.41
- ตั้งแต่ 50 ไร่ ขึ้นไป	3	11.11
3. รายได้ต่อปีของครอบครัว		
- ตั้งแต่ 5,001 – 10,000 บาท	-	-
- ตั้งแต่ 10,001 – 20,000 บาท	6	12
- ตั้งแต่ 20,001 – 30,000 บาท	37	74
- ตั้งแต่ 30,001 – 50,000 บาท	-	-
- ตั้งแต่ 50,001 – 100,000 บาท	7	14
4. การเป็นหนี้สิน/ ครอบครัว		
- ไม่เป็น	-	-
- เป็น	25	50

1.2.2 การมีธุรกิจและผลผลิตออกจำหน่าย

หมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 มีธุรกิจที่เป็นร้านค้า จำนวน 3 ร้าน โรงสี (ไม่มี) ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนการมีธุรกิจและผลผลิตของประชาชนในชุมชน

การมีธุรกิจ/ ผลผลิต	ไม่มี	มี/ จำนวน
ร้านค้า	-	3
โรงสี	-	-
โรงงานอุตสาหกรรม	-	-
การทอผ้า	-	-
การทำมีด	--	-
การทำอาหาร	-	-
การทำขนม	-	-
ตัดเย็บเสื้อผ้า	-	1
ทำร่ม	-	-
ทำจักสาน	-	1
ทอเสื่อ	-	-

ที่มา : จาก จปฐ อบต. ราชสถิตย์ ม.4

1.3 สภาพทางสังคมและความเป็นอยู่

1.3.1 สภาพทางสังคม

ประชากรหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนของประชากรในหมู่บ้าน จำแนกตามสภาพทางสังคม

สภาพทางสังคม	ไม่มี	มี/ จำนวน
1. ศาสนา		
- พุทธ	-	206
- คริสต์	-	-
- อิสลาม	-	-
2. ภาษาที่ใช้		
- ภาษาไทย		206
- ภาษาท้องถิ่น		-
3. ศาสนสถาน		-
- วัด		1
- โบสถ์		-
- มัสยิด		-
4. โบราณวัตถุ - โบราณสถาน		1
5. แหล่งท่องเที่ยว		-
6. สาธารณูปโภค		
- ถนนลาดยาง		1
- ถนนลูกรัง		2
- ไฟฟ้า		206
- ประปาหมู่บ้าน		1
- หอกระจายข่าว		1
7. การศึกษา		
- โรงเรียนประถมศึกษา		1
- โรงเรียนมัธยมศึกษา		-
- วิทยาลัย/ วิทยาลัยเทคนิค		-
- สถาบันอุดมศึกษา		-
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ เลี้ยงเด็ก		-

ที่มา : จาก จปฐ อบต. ราชสถิตย์ ม.4

1.3.2 สภาพความเป็นอยู่

สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 พิจารณาจากการมีสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละครัวเรือนมี คือ รถยนต์ มอเตอร์ไซด์ รถไถนา ที่วีลีส เป็นต้น ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนของครัวเรือนในชุมชนแยกตามสภาพความเป็นอยู่

สภาพความเป็นอยู่	ไม่มี	มี/ จำนวน
1. การมีสิ่งอำนวยความสะดวก		
- รถยนต์	-	17
- มอเตอร์ไซด์	-	38
- รถไถนา	-	8
2. เครื่องใช้ไฟฟ้า/ นวัตกรรม	-	-
- ตู้เย็น	-	40
- พัดลม	-	50
- เครื่องปรับอากาศ	-	5
- หม้อหุงข้าวไฟฟ้า	-	50
- ที่วีลีส	-	50
- ที่วีลีดำ	-	-
- โทรศัพท์	-	30
- ภาชนะเก็บน้ำฝน	-	50
- มีส้วมที่ถูกหลักสุขาภิบาล	-	50
การรวมกลุ่ม	-	-
- ร้านค้าชุมชน	-	-
- สาธิตการตลาด	-	-
ออมทรัพย์	-	-
- จักสาน	-	1
ในรอบ 5 ปี มีโครงการพัฒนา		
- หน่วยงานรัฐ	-	5
- หน่วยงานเอกชน	-	-

1.4 สภาพทางทรัพยากรแหล่งน้ำ

หมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 มีทรัพยากรแหล่งน้ำทั้งหมด 5 แห่ง และใช้ตลอดปี มีจำนวน 5 แห่ง คือ บ่อน้ำตื้น บ่อน้ำบาดาล คลองน้ำ หนองและแม่น้ำ ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนทรัพยากรแหล่งน้ำและการใช้จำแนกตามแหล่งน้ำ

ทรัพยากรแหล่งน้ำ	จำนวน	การใช้	
		ตลอดปี	ไม่ตลอดปี
1. บ่อน้ำตื้น	7	/	-
2. บ่อน้ำบาดาล	43	/	-
3. สระน้ำ	-	-	-
4. คลอง	1	/	-
5. ห้วย	-	-	-
6. หนอง	1	/	-
7. บึง	-	-	-
8. แม่น้ำ	1	/	-
9. ฝายกั้นน้ำ	-	-	-
10. เขื่อนกั้นน้ำ	-	-	-

1.5 สภาพทางภูมิปัญญาท้องถิ่น/ภูมิปัญญาชาวบ้าน

หมู่บ้าน โรงม้า หมู่ที่ 4 มีภูมิปัญญาชาวบ้านทางด้านเกษตรกรรม ในเรื่องเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและหัตถกรรม ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 จำนวนภูมิปัญญาชาวบ้านของหมู่บ้าน

ภูมิปัญญาชาวบ้าน	ไม่มี	มี/ จำนวน
ด้านเกษตรกรรม		
- การเพาะปลูก	-	2
- การขยายพันธุ์พืช	-	-
- การเลี้ยงสัตว์	-	2
- การเพาะพันธุ์สัตว์	-	-
- เกษตรผสมผสาน	-	-
- การทำไร่นาสวนผสม	-	1
- การใช้เทคโนโลยี	-	-
ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม		
- การจักสาน	-	3
- การช่าง	-	-
- การแกะสลัก	-	-
- การตัดเย็บเสื้อผ้า	-	1
ด้านการแพทย์แผนไทย		
- หมอสมุนไพร	-	-
- หมอยากลางบ้าน	-	-
- หมอนวดแผนโบราณ	-	-
- หมอยาหม้อ	-	-
ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
- การอนุรักษ์โบราณสถาน	-	-
- การอนุรักษ์โบราณวัตถุ	-	-
ด้านกองทุน/ธุรกิจชุมชน		
- ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์	-	-
ด้านศิลปกรรม		
- จิตรกรรม	-	-
- ประติมากรรม	-	-
- นาฏศิลป์	-	-

ตาราง 8 (ต่อ)

ภูมิปัญญาชาวบ้าน	ไม่มี	มี/ จำนวน
ด้านภาษาและวรรณกรรม		
- ภาษา	-	-
- วรรณกรรม	-	-
ด้านปรัชญา ศาสนา ประเพณี		
- ศาสนา	-	1
- ปรัชญา	-	-
- ประเพณี	-	-
ด้านโภชนาการ		
- การทำอาหารหวาน	-	-
- การทำอาหารคาว	-	-
ด้านองค์กรชุมชน		
- กลุ่มออมทรัพย์	-	-
- กลุ่มจักสาน	-	1
- กองทุนสวัสดิการชุมชน	-	-

ตอนที่ 2 การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการโดยภาพรวม

การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการโดยภาพรวมนั้นต้องมีการประเมินตั้งแต่บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อม จึงได้ประเมินการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ ซึ่งเป็นระบบของตัวกองทุนในแต่ละหมู่บ้าน ผู้ทำสารนิพนธ์จึงประเมินระบบบริหารจัดการแนะนำส่งเสริมผู้กู้กองทุนหมู่บ้าน โรงม้า หมู่ที่ 4 โดยจะนำเสนอ ดังนี้

2.1 ปัจจัยนำเข้าของกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4

จึงมีตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าทั้งหมด 8 ตัว พบว่า ตัวชี้วัดมีระดับค่ามาก คือ ปานกลางสูง ได้แก่ ประชาชนเข้าใจนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้กองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านมีคุณสมบัติและความรู้ ความสามารถ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 50 ของปัจจัยทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 ระดับค่าของตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าจำแนกตามการบริหารกองทุนหมู่บ้าน

ปัจจัยนำเข้า	ระดับค่า										ความหมาย
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. ประชาชนเข้าใจนโยบายการพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้กองทุนหมู่บ้าน						/					ปานกลางสูง
2. เงิน 1 ล้านบาทได้รับครบถ้วนและรวดเร็ว								/			สูง
3. คณะกรรมการหมู่บ้านมีคุณสมบัติและความรู้ความสามารถ						/					ปานกลางสูง
4. เงินที่ผู้กู้ชำระคืนครบถ้วนและตรงเวลา					/						ปานกลางต่ำ
5. ผู้สมัครขอกู้มีคุณสมบัติเหมาะสม						/					ปานกลางสูง
6. ระเบียบกองทุนได้รับจากส่วนกลางมีความเหมาะสม							/				ค่อนข้างสูง
7. ส่วนกลางอธิบายแนะนำวิธีการบริหารกองทุน						/					ปานกลางสูง
8. ประชาชนในหมู่บ้านมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกองทุนร่วมกัน				/							ค่อนข้างต่ำ

2.2 กระบวนการดำเนินงานของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

กระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ในภาพรวม กองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่มีกระบวนการดำเนินงานบริหารจัดการกองทุนอยู่ในระดับค่าปานกลาง เอนเอียงไปทางสูง ได้แก่ กระบวนการคัดเลือกผู้กู้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การอนุมัติให้กู้เงิน เน้นการกระจายอย่างเป็นธรรมเป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 50 ของปัจจัยทั้งหมด ดังแสดงใน ตาราง 10

ตาราง 10 ระดับค่าตัวชี้วัดกระบวนการของกองทุนหมู่บ้าน

ปัจจัยนำเข้า	ระดับค่า										ความหมาย
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. กระบวนการคัดเลือกผู้กู้เป็นไปตามหลักเกณฑ์						/					ปานกลางสูง
2. การอนุมัติให้กู้เงิน เน้นการเจรจาอย่างเป็นธรรม						/					ปานกลางสูง
3. มีการแนะนำวิธีทำธุรกิจแก่ผู้กู้						/					ปานกลางสูง
4. ความจริงใจในการทวงถามและรับชำระหนี้				/							ค่อนข้างต่ำ
5. การทำบัญชีกองทุนมีความเหมาะสมครบถ้วน				/							ค่อนข้างต่ำ
6. การช่วยหาตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์				/							ค่อนข้างต่ำ
7. การประชุมคณะกรรมการมีการจดบันทึก						/					ปานกลางสูง
8. คณะกรรมการกองทุนมีความเข้าใจแนวโน้มที่จะพัฒนากองทุน								/			สูง

2.3 ผลผลิตของกองทุนหมู่บ้าน

2.3.1 ผลผลิตโดยตรง (Immediate Result)

กองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ได้ดำเนินการก่อให้เกิดผลโดยตรงในภาพรวมส่วนใหญ่พบว่า ได้ผลผลิตโดยตรงอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ จำนวนผู้ได้กู้กระจายอย่างยุติธรรม ประชาชนพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกองทุน เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของปัจจัยทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 ระดับค่าตัวชี้วัดผลผลิตโดยตรงของกองทุนหมู่บ้าน

ผลผลิต	ระดับค่า										ความหมาย
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. จำนวนผู้ได้กู้กระจายอย่างยุติธรรม							/				ค่อนข้างสูง
2. ประชาชนพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกองทุน							/				ค่อนข้างสูง
3. ยอดเงินที่ผู้กู้แต่ละรายได้รับอนุมัติแต่ละราย มีความเหมาะสม							/				ค่อนข้างสูง

2.3.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)

กองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ได้ดำเนินงานมาก่อนให้เกิดผลกระทบโดยตรงในภาพรวมส่วนใหญ่พบว่า กองทุนฯ ได้ผลกระทบโดยตรงอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ ทุนสะสมของหมู่บ้านเพิ่มขึ้น กองทุนก่อให้เกิดการขยายกิจการ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 50 ของปัจจัยทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 ระดับค่าตัวชี้วัดผลกระทบโดยตรงของกองทุนหมู่บ้าน

ผลกระทบโดยตรง	ระดับค่า										ความหมาย
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. ทุนสะสมของหมู่บ้านเพิ่มขึ้น						/					ปานกลาง
2. กองทุนก่อให้เกิดการขยายกิจการ							/				สูง
3. กองทุนก่อให้เกิดกิจการใหม่							/				ค่อนข้างสูง
4. ชื่อเสียงของกองทุนดี								/			ค่อนข้างสูง

2.4 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)

กองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 เมื่อได้ดำเนินการมา ก่อให้เกิดผลกระทบทางอ้อมในภาพรวมส่วนใหญ่พบว่ากองทุนฯ ได้รับผลกระทบทางอ้อมในระดับค่าปานกลาง ได้แก่ กองทุนหมู่บ้านช่วยให้หมู่บ้านมีศักยภาพและเข้มแข็งเพิ่มขึ้น กองทุนหมู่บ้านช่วยให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 50 ของปัจจัยทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 ระดับค่าตัวชี้วัดผลกระทบทางอ้อมของกองทุนหมู่บ้าน

ผลกระทบทางอ้อม	ระดับค่า										ความหมาย
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. กองทุนหมู่บ้านช่วยให้หมู่บ้านมีศักยภาพและเข้มแข็งเพิ่มขึ้น								/			สูง
2. กองทุนหมู่บ้านช่วยให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้					/						ปานกลางต่ำ
3. กองทุนหมู่บ้านช่วยให้เครือข่ายการตลาดเพิ่มขึ้น						/					ปานกลางสูง
4. กองทุนหมู่บ้านช่วยให้เกิดภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจไม่ต้องกู้เงินดอกเบี้ยแพง							/				ค่อนข้างสูง

2.5 ระบบการดำเนินงานกิจการของผู้กู้แต่ละราย

2.5.1 บริบทของผู้กู้แต่ละราย

ผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ในแต่ละรายมีสภาพของบริบทก่อนที่จะกู้ในภาพรวมส่วนใหญ่พบว่า มีสภาพบริบทอยู่ในระดับค่าปานกลาง ได้แก่ ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือญาติ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 62.2 ของปัจจัยทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 ระดับค่าตัวชี้วัดบทบาทของผู้กู้

บริบท	ระดับค่า										ความหมาย
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว						/					ปานกลางสูง
2. ทักษะสินของผู้กู้และเครือญาติ					/						ปานกลางต่ำ
3. ผู้กู้มีหนี้สินธนาคาร							/				ค่อนข้างสูง
4. ผู้กู้มีหนี้สินจากนายทุนนอกระบบ							/				ค่อนข้างสูง
5. อาชีพหลักของผู้กู้มั่นคง						/					ปานกลางสูง
6. รายได้ของครอบครัวผู้กู้					/						ปานกลางต่ำ
7. ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ				/							ปานกลางต่ำ

2.6 ปัจจัยนำเข้าของผู้กู้

ผู้กู้แต่ละรายเมื่อได้รับการอนุมัติเงินกู้จากกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ไปแล้วได้นำไปทำหรือจัดหาพัฒนา โดยภาพรวมส่วนใหญ่ พบว่า อยู่ในระดับค่าปานกลางสูง ได้แก่ สถานที่และวัตถุดิบเหมาะสม วัสดุอุปกรณ์/ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำกิจการเหมาะสม กำลังคนที่ใช้ในการทำงานเหมาะสม เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของปัจจัยทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 ระดับค่าตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของผู้กู้

ปัจจัยนำเข้า	ระดับค่า										ความหมาย
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. เงินที่นำมาใช้ในการพัฒนากิจการ						/					ปานกลางสูง
2. เงินอื่นๆ ผู้กู้นำมาเพื่อเพิ่มการพัฒนา กิจกรรม						/					ปานกลางสูง

ตอนที่ 3 การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ 4 ประการ ของ การประเมินกองทุนหมู่บ้าน

ในการประเมินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน 5 ข้อ ที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดไว้หรือไม่
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลดีในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหา
3. เพื่อให้เกิดองค์การเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้
4. เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่

เป้าหมาย

การนำเสนอผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นรายวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ประการที่ 1 เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองว่า บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน 5 ข้อ ที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดไว้หรือไม่ โดยมีการดำเนินการบรรลุเป้าหมาย 5 เรื่อง ดังนี้

1. การเกิดกองทุนและแนวโน้มมีความอยู่รอดผลการประเมินในภาพรวมพบว่า การเกิดกองทุนและแนวโน้มความอยู่รอดของกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับค่าปานกลาง เอนเอียงไปทางสูง ได้แก่ วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านครอบคลุมการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ สร้างงาน และสวัสดิภาพ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 50 ของปัจจัยทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 ระดับค่าการมีระบบบริการกองทุนของกองทุนหมู่บ้าน

ปัจจัยนำเข้า	ระดับค่า										ความหมาย
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. มีกองทุนเกิดใหม่หรือขยายกองทุนจาก 1 ล้านบาท		/									ต่ำเกือบไม่มี
2. มีบุคคลช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน			/								ต่ำ
3. ประชาชนมีความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน				/							ค่อนข้างต่ำ
4. วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านครอบคลุมการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ สร้างงานและสวัสดิภาพ						/					ปานกลางสูง
5. กองทุนหมู่บ้านมีแนวโน้มที่จะเข้มแข็งและอยู่รอด						/					ปานกลางสูง
6. ยอดเงินสะสมของกองทุนสูงขึ้น							/				ค่อนข้างสูง

2. การมีระบบบริการกองทุน

ผลการประเมินในภาพรวม พบว่ากองทุนหมู่บ้านมีระบบบริการกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ คณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้านมีคุณสมบัติเหมาะสมมีความรู้ความสามารถระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้รับจากส่วนกลางมีความเหมาะสม มีการแต่งตั้งบุคคลหรือองค์กรในพื้นที่เป็นที่ปรึกษาช่วยเหลือการดำเนินงานอย่างเหมาะสม มีการวางแผนปฏิบัติงานของกองทุนและมีการปฏิบัติตามแผน มีการประชุมของคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ มีการทำบัญชีอย่างเหมาะสม มีการทำทะเบียนเอกสารและจัดระบบเอกสารอย่างเหมาะสม มีการจัดเวทีชาวบ้านหรือกิจกรรมลักษณะอื่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน และแก้ไขปัญหากองทุน มีการตัดสินใจอนุมัติเงินกู้ยืมอย่างเหมาะสม มีการจัดสรรดอกผลและผลประโยชน์จากกองทุนอย่างเหมาะสม มีการรายงานผลการดำเนินงานของกองทุนเป็นระยะให้สมาชิกและประชาชนในท้องถิ่นทราบเป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 90.8 ของปัจจัยทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 17

ตาราง 17 ระดับค่าการมีระบบบริการกองทุนของกองทุนหมู่บ้าน

การมีระบบบริการกองทุน	ระดับค่า										ความหมาย
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. คณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้านมีคุณสมบัติเหมาะสมมีความรู้ความสามารถ								/			ค่อนข้างสูง
2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้รับจากส่วนกลาง มีความเหมาะสม								/			ค่อนข้างสูง
3. มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างบุคลากรที่ทำหน้าที่ในกองทุนอย่างเหมาะสม								/			ค่อนข้างสูง
4. มีการวางแผนปฏิบัติงานของกองทุนและมีการปฏิบัติตามแผน								/			ค่อนข้างสูง
5. มีการประชุมของคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ								/			ค่อนข้างสูง
6. มีการทำบัญชีอย่างเหมาะสม								/			ค่อนข้างสูง
7. มีการทำทะเบียนเอกสารและจัดระบบเอกสารอย่างเหมาะสม								/			ค่อนข้างสูง
8. มีการจัดเวทีชาวบ้านหรือกิจกรรมลักษณะอื่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานและแก้ไขปัญหากองทุน						/					ปานกลางสูง
9. มีการตัดสินใจอนุมัติเงินกู้อย่างเหมาะสม						/					ค่อนข้างสูง
10. มีการจัดสรรดอกผลและผลประโยชน์จากกองทุนอย่างเหมาะสม								/			ค่อนข้างสูง
11. มีการรายงานผลการดำเนินงานของกองทุนเป็น ระยะให้สมาชิกและประชาชนในท้องถิ่นทราบ								/			ค่อนข้างสูง

3. การเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง

ผลการประเมินในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่กองทุนหมู่บ้านมีการเรียนรู้ เพื่อการพึ่งตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ได้แก่ กองทุนมีส่วนทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจ และปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อนเป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของปัจจัยทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 ระดับค่าการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองของกองทุนหมู่บ้าน

การเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองของกองทุน	ระดับค่า										ความหมาย
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. กองทุนมีส่วนทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจ และปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อน							/				ค่อนข้างสูง
2. กองทุนฯ มีส่วนช่วยให้ประชาชนเข้าใจ และปฏิบัติเรื่อง “การพึ่งตนเอง” เพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อน							/				ค่อนข้างสูง
3. กองทุนฯ มีส่วนช่วยให้ประชาชนเห็นความสำคัญและปฏิบัติเรื่อง “ภูมิปัญญาท้องถิ่น”							/				ค่อนข้างสูง
4. กองทุนฯ มีส่วนช่วยให้ประชาชนมีการเรียนรู้ เพื่อพึ่งตนเองเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อน							/				ค่อนข้างสูง

4. การสร้างภูมิคุ้มกันด้านเศรษฐกิจและสังคม

ผลการประเมิน ในภาพรวม พบว่าส่วนใหญ่กองทุนหมู่บ้านมีการสร้างภูมิคุ้มกันด้านเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ ประชาชนมีความเข้าใจและแนวโน้มที่จะประหยัดและออมเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อน ประชาชนมีความเข้าใจเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อนเกี่ยวกับอันตรายที่จะตกเป็นทาสทางเศรษฐกิจและสังคมแก่ฝ่ายที่ไม่หวังดีคิดเป็นร้อยละ 100 ของปัจจัยทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 19

ตาราง 19 ระดับค่าการสร้างภูมิคุ้มกันด้านเศรษฐกิจและสังคมของกองทุนหมู่บ้าน

การเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองของกองทุน	ระดับค่า										ความหมาย
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. ประชาชนมีความเข้าใจและแนวโน้มที่จะประหยัดและออมเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อน							/				ค่อนข้างสูง
2. ประชาชนมีความเข้าใจเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อนถึงอันตรายจากการกู้เงินจากนายทุนในอัตราดอกเบี้ยแพงและมีแนวโน้มจะหลีกเลี่ยงเงินกู้ดอกเบี้ยแพง								/			ค่อนข้างสูง
3. ประชาชนมีความเข้าใจเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อนเรื่องความจำเป็นที่ต้องรักษาทรัพยากรต้นทุนของตนให้คงอยู่อย่างยั่งยืน เช่น ที่ดินทำกิน เป็นต้น							/				ค่อนข้างสูง

วัตถุประสงค์ประการที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลดีในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหาโดยศึกษาถึงปัจจัยทางด้านบวกและด้านลบดังนี้

ปัจจัยด้านบวก

ผลการประเมินในภาพรวม พบว่าส่วนใหญ่ปัจจัยด้านบวกของกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ มีประชาชนพร้อมใจกันจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านฯ ตามนโยบายรัฐบาล เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 66.6 ของปัจจัยทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 20

วัตถุประสงค์ประการที่ 3 เพื่อให้เกิดองค์กรเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้

ผลการประเมินในภาพรวม พบว่าส่วนใหญ่กองทุนหมู่บ้านก่อให้เกิดองค์กรเครือข่ายของการเรียนรู้ในระดับตำบลปานกลางค่อนข้างสูง ได้แก่ เกิดมีการรวมกลุ่มกันในหมู่ประชาชนของท้องถิ่นเพิ่มขึ้นเพื่อความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพและเพื่อดำเนินชีวิตด้านสังคม สุขภาพ

วัตถุประสงค์ประการที่ 4 เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะ

ของประชาชนเพื่อที่เป้าหมาย โดยจะนำเสนอ ดังนี้

1. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งตามส่วนกลางกำหนด ผลการประเมินในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่ตัวชี้วัดความเข้มแข็งตามส่วนกลางกำหนดของหมู่บ้านอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี
2. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งตามทัศนะของประชาชน ผลการประเมิน เกี่ยวกับตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนทั้ง ทางด้านปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบ พบว่า ปัจจัยด้านบวกประชาชนมีทรรศนะว่าตัวชี้วัดอยู่ในระดับความเข้มแข็งค่อนข้างสูง ได้แก่ ความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สำหรับปัจจัยลบประชาชนมีทัศนะว่าตัวชี้วัดอยู่ในระดับความเข้มแข็งค่อนข้างต่ำ ได้แก่ มีผู้กู้บางรายไม่พึงพอใจในการตัดสินใจกู้ ดังแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 ระดับค่าตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชน

ความเข้มแข็งของชุมชน	ระดับค่า										ความหมาย
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ด้านปัจจัยทางบวก											
1. สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี							/				ค่อนข้างสูง
2. สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์							/				ค่อนข้างสูง
3. สมาชิกชุมชนยกย่องคนทำความดี							/				ค่อนข้างสูง
4. สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน							/				ค่อนข้างสูง
ด้านปัจจัยทางลบ											
1. มีผู้กู้บางรายไม่พึงพอใจในการตัดสินใจเงินกู้					/						ค่อนข้างต่ำ
2. นอกจากเป็นหนี้กับกองทุนแล้วสมาชิกยังมีหนี้ กับธนาคารและกลุ่มอื่นๆ อีก					/						ค่อนข้างต่ำ

4. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งตามข้อสรุปของนักศึกษา ผลการประเมินโครงการสรุปของนักศึกษา พบว่าปัจจัยด้านบวกพบความเข้มแข็งมากที่สุดคือ สมาชิกสามารถใช้ประโยชน์จากเงินกู้ รองลงมา คือลดภาระหนี้สินได้ระยะหนึ่ง และปัจจัยด้านลบที่มากที่สุด มีความไม่พอใจบางส่วนเกิดขึ้นในหมู่สมาชิกกรณีกู้เงินได้ไม่เท่าที่ขอกู้ รองลงมา คือ ส่งเงินคืนล่าช้าทำให้ผู้กู้รายหลังๆ รอนาน ดังแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 ลำดับที่ของตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนทั้งปัจจัยทางบวกและปัจจัยทางลบของนักศึกษา

ความเข้มแข็งของชุมชน	ลำดับที่
ด้านปัจจัยทางบวก	
1. สมาชิกสามารถใช้ประโยชน์จากเงินกู้	1
2. ลดภาระหนี้สินได้ระยะหนึ่ง	2
3. ชาวบ้านรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	3
4. เกิดความสามัคคีในชุมชน	4
5. มีความอบอุ่นพร้อมหน้า	5
ด้านปัจจัยทางลบ	
1. มีความไม่พอใจบางส่วนเกิดขึ้นในหมู่สมาชิกกรณีกู้เงินได้ไม่เท่าที่ขอกู้	1
2. ส่งเงินคืนล่าช้าทำให้ผู้กู้รายหลังๆ รอนาน	2
3. การเรียกประชุมมาไม่ครบ	3

บทสรุป ของเนื้อสารนิพนธ์ การประเมินแบบซิปปโมเดล (CIPP Model)

ประเด็นที่ 1 สภาพทั่วไปของหมู่บ้าน

1.1 ระดับท้องถิ่นหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 มีสภาวะแวดล้อมทำให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งหรือยั่งยืนมากเพียงใด พบว่าหมู่บ้านมีสภาพความเข้มแข็งและยั่งยืนอยู่ในระดับปานกลางเอนเอียงไปทางสูง

ประเด็นที่ 2 การประเมินโครงการโดยภาพรวม

2.1 หน่วยระบบ A (การบริหารจัดการและแนะนำกองทุน)

2.1.1 ปัจจัยนำเข้าตัวชี้วัดที่มีระดับค่ามาก คือปานกลางค่อนข้างสูง ได้แก่ ประชาชนเข้าใจนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้กองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านมีคุณสมบัติ และความรู้ความสามารถ เป็นต้น

2.1.2 กระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4

ในภาพรวมกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่มีกระบวนการดำเนินงานบริหารจัดการกองทุนอยู่ในระดับค่าปานกลางเอนเอียงไปทางสูง ได้แก่ กระบวนการคัดเลือกผู้กู้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ การอนุมัติให้กู้เงิน เน้นการกระจายอย่างเป็นธรรม

2.1.3 ผลผลิต

2.1.3.1 ผลโดยตรงกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ได้ดำเนินการก่อให้เกิดผลโดยตรงในภาพรวมส่วนใหญ่พบว่าได้ผลผลิตโดยตรงอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ จำนวนผู้ได้กู้กระจายอย่างยุติธรรม ประชาชนพึงพอใจ ต่อการดำเนินงานของกองทุน

2.1.3.2 ผลกระทบโดยตรงกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ได้ดำเนินการมาก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงในภาพรวมส่วนใหญ่พบว่ากองทุนฯได้ผลกระทบโดยตรงอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ ทุนสะสมของหมู่บ้านเพิ่มขึ้น กองทุนก่อให้เกิดการขยายกิจการ

2.1.3.3 ผลกระทบทางอ้อมกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 เมื่อได้ดำเนินการมาก่อให้เกิดผลกระทบทางอ้อมในภาพรวมส่วนใหญ่ พบว่ากองทุน ได้รับผลกระทบทางอ้อมในระดับค่าปานกลาง ได้แก่ กองทุนหมู่บ้านช่วยให้หมู่บ้านมีศักยภาพและเข้มแข็งเพิ่มขึ้น กองทุนหมู่บ้านช่วยให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้

2.2 หน่วยระบบ B (ผู้กู้แต่ละคน)

2.2.1 ผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ในแต่ละรายมีสภาพก่อนที่จะกู้ในภาพรวมส่วนใหญ่พบว่ามีสภาพอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความรู้ความสามารถของผู้กู้ และครอบครัว ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือญาติ

2.2.2 ปัจจัยนำเข้าผู้กู้แต่ละรายเมื่อได้รับการอนุมัติเงินกู้จากกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ไปแล้วได้นำไปทำหรือจัดหาพัฒนาโดยภาพรวมส่วนใหญ่พบว่าอยู่ในระดับค่าค่อนข้างต่ำได้แก่ สถานที่และวัตถุดิบเหมาะสม วัสดุอุปกรณ์/ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำกิจการเหมาะสมกำลังคนที่ใช้ในการทำงานเหมาะสม

2.2.3 กระบวนการ ผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 มีกระบวนการดำเนินงานโดยภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับค่าปานกลางเอนเอียงไปทางต่ำ ได้แก่ การจัดลำดับขั้นตอนของการทำงาน คนที่ทำงานทำด้วยความตั้งใจและขยันหมั่นเพียร

2.2.4 ผลผลิต

2.2.4.1 ผลโดยตรงผู้กู้กองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ได้นำเงินไปดำเนินการแล้วได้ผลผลิตโดยตรง ในภาพรวม ส่วนใหญ่พบว่าผู้กู้ได้ผลผลิตโดยตรงอยู่ในระดับค่าปานกลางเอนเอียงไปทางสูง ได้แก่ ผลผลิตเน้นสิ่งของ ผลผลิตเน้นรายได้ตัวเงิน

2.2.4.2 ผลกระทบโดยตรงผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ได้นำเงินไปดำเนินการแล้วได้ผลกระทบโดยตรง ที่เป็นภาพรวม ส่วนใหญ่พบว่าผู้กู้ได้ผลกระทบ

โดยตรงอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ กิจการขยายขึ้นจากการทำแล้วประสบผลสำเร็จ มีกระบวนการทำงานและเทคนิควิธีดีขึ้นกว่าเดิม

2.2.4.3 ผลกระทบทางอ้อมผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ได้นำเงินไปดำเนินการแล้วได้ผลกระทบทางอ้อม ที่เป็นภาพรวม ส่วนใหญ่พบว่า ผู้กู้ได้ผลกระทบทางอ้อม อยู่ในระดับค่าสูงได้แก่ ผู้กู้สามารถพึ่งตนเองได้ดีกว่าเดิม

ประเด็นที่ 3 การประเมินตามวัตถุประสงค์ 4 ข้อของการประเมินกองทุนหมู่บ้าน

3.1 วัตถุประสงค์ประการที่ 1 เพื่อทราบว่ากองทุนบรรลุเป้าหมาย 5 ข้อเพียงใด คือ

3.1.1 การเกิดกองทุนและแนวโน้มความอยู่รอดผลการประเมินในภาพรวม พบว่าการเกิดกองทุนและแนวโน้มความอยู่รอดของกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับค่าปานกลางเอนเอียงไปทางสูง ได้แก่ วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านครอบคลุมการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ สร้างงาน และสวัสดิภาพ

3.1.2 การมีระบบบริหารกองทุนผลการประเมินในภาพรวม พบว่ากองทุนหมู่บ้านมีระบบบริการกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ คณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้านมีคุณสมบัติเหมาะสม มีความรู้ความสามารถ ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้รับจากส่วนกลางมีความเหมาะสม มีการแต่งตั้งบุคคลหรือองค์กรในพื้นที่เป็นพี่เลี้ยงช่วยเหลือการดำเนินงานอย่างเหมาะสม มีการวางแผนปฏิบัติงานของกองทุนและมีการปฏิบัติตามแผน มีการประชุมของคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ มีการทำบัญชีอย่างเหมาะสม มีการทำทะเบียนเอกสารและจัดระบบเอกสารอย่างเหมาะสม มีการจัดเวทีชาวบ้านหรือกิจกรรมลักษณะอื่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานและแก้ไขปัญหากองทุน มีการตัดสินใจอนุมัติเงินกู้อย่างเหมาะสมมีการจัดสรรดอกผลและผลประโยชน์จากกองทุนอย่างเหมาะสม มีการรายงานผลการดำเนินงานของกองทุนเป็นระยะให้สมาชิกและประชาชนในท้องถิ่นทราบ

3.1.3 การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองผลการประเมินในภาพรวม พบว่าส่วนใหญ่กองทุนหมู่บ้านมีการเรียนรู้ เพื่อการพึ่งตนเองอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ กองทุนมีส่วนทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจและปฏิบัติเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นกว่าเดิม

3.1.4 การสร้างภูมิคุ้มกันด้านเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ประชาชนมีความเข้าใจและแนวโน้มที่จะประหยัดและออมเพิ่มขึ้นกว่าเดิม ประชาชนมีความเข้าใจเพิ่มขึ้นกว่าเดิมเกี่ยวกับอันตรายที่จะตกเป็นทาสทางเศรษฐกิจและสังคมแก่ฝ่ายที่ไม่หวังดี

3.15 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของท้องถิ่นผลการประเมินในภาพรวม พบว่าส่วนใหญ่กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็งของท้องถิ่น อยู่ในระดับค่าปานกลาง ได้แก่ จำนวนสมาชิกกองทุนขยายเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

3.2 วัตถุประสงค์ประการที่ 2 เพื่อทราบปัจจัยด้านบวกและด้านลบของการบรรลุเป้าหมายของกองทุนตามวัตถุประสงค์ ข้อ 1.1 – 1.5

3.2.1 ปัจจัยด้านบวกผลการประเมินในภาพรวม พบว่าส่วนใหญ่ปัจจัยด้านบวกของกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับค่าค่อนข้างสูง ได้แก่ มีประชาชนพร้อมใจกันจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านฯ ตามนโยบายของรัฐ

3.2.2 ปัจจัยด้านลบ ผลการประเมินในภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่ปัจจัยด้านลบของกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับค่าต่ำมาก หรือเกือบไม่มีเลย ได้แก่ มีประชาชนรู้สึกคัดค้านนโยบายของรัฐบาลเรื่องการตั้งกองทุนหมู่บ้าน

3.3 วัตถุประสงค์ประการที่ 3 เพื่อทราบการเกิดองค์การเครือข่ายของการเรียนรู้

3.3.1 มีเครือข่ายองค์กรย่อยภายในชุมชน

3.3.2 มีองค์กรแหล่งความรู้เสริมการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต

ในชุมชน

3.3.3 มีองค์กรภายนอกชุมชนที่เชื่อมโยงกับองค์กรภายในชุมชน

3.4 วัตถุประสงค์ประการที่ 4 เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

3.4.1 สมาชิกสามารถใช้ประโยชน์จากเงินกู้

3.4.2 ลดภาระหนี้สินได้ระยะหนึ่ง

3.4.3 ชาวบ้านรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

3.4.4 เกิดความสามัคคีในชุมชน

3.4.5 มีความอบอุ่นพร้อมหน้า

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการติดตามผลการประเมินผลสัมฤทธิ์กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกรณีหมู่บ้าน
โรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง สรุปได้ว่า

วัตถุประสงค์ของการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

1. เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทางบวกที่ส่งผลดีในการดำเนินกองทุนหมู่บ้านและปัจจัยทางลบ
ก่อให้เกิดปัญหา
3. เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่กลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาให้เข้าใจเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่น

ขั้นที่ 3 ใช้ชีพิโมเดลวิเคราะห์ตัวบ่งชี้และตัวแปรที่จะทำการเก็บข้อมูล

ขั้นที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 5 ประมวลสังเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 6 จัดทำสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ผลการดำเนินการ

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยรวม สรุปได้ว่า

สมมุติให้หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

1. ปัจจัยนำเข้า คือ นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมืองแห่งชาติ การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เงินกู้ยืมชำระคืนกองทุนฯ
การรับสมัครผู้กู้ คุณสมบัติของผู้กู้

2. กระบวนการ คือ กระบวนการคัดเลือกผู้กู้เงินกองทุนฯ การจัดทำบัญชีของ
กองทุนฯ การรับชำระหนี้คืนกองทุนฯ บทบาทของบัณฑิตกองทุนฯ

3. ผลผลิต คือ

3.1 ผลโดยตรง ได้แก่ จำนวนผู้กู้เงินจากกองทุน และยอดเงินให้กู้

ผลกระทบโดยตรง ได้แก่ จำนวนผู้ที่กู้ได้ จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้านและการขยายกิจการของผู้กู้

3.2 ผลกระทบโดยอ้อม ได้แก่ กองทุนมีศักยภาพและความเข้มแข็งมีเครือข่ายการเรียนรู้และมีภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจ

สมมุติให้หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย สรุปได้ว่า

1. บริบทเฉพาะตัว ได้แก่ ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการของผู้กู้ ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว หนี้สินของผู้กู้ทั้งในระบบและนอกระบบ อาชีพหลักของผู้กู้ รายได้ของครอบครัว

2. ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ จำนวนเงินที่ได้จากการกู้เงินจากกองทุนฯ สถานที่ วัตถุดิบ เทคนิควิธีการทำงาน และกำลังการทำงาน

3. กระบวนการ ได้แก่ การทำกิจการอย่างถูกวิธีของผู้กู้ การหาตลาดที่ดี การหาวัตถุดิบที่ดี และการประเมินโครงการขอกู้

4. ผลผลิต ได้แก่

4.1 ผลโดยตรง คือ รายได้เป็นเงิน ผู้กู้ได้ผลผลิตเป็นสิ่งที่

4.2 ผลกระทบโดยตรง คือ ผู้กู้ได้ขยายกิจการ และผู้กู้ได้ทำกิจการด้วยเทคนิควิธีที่ดีขึ้นอันเนื่องจากการได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

4.3 ผลกระทบโดยอ้อม คือ ผู้กู้มีการพึ่งพาตนเอง ผู้กู้มีศักยภาพ และมีความเข้มแข็งในกิจการของตนเองอย่างยั่งยืน และการกลับคืนถิ่นของประชาชน

การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ทั้ง 5 ข้อ

1. การเกิดกองทุน พบว่า

1.1 ก่อนการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านในหมู่บ้านมีกองทุนอยู่ก่อนแล้ว จำนวน 1 กองทุน คือ กองทุนออมทรัพย์และกลุ่มองค์กรต่างๆ อีก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอาชีพทำนา กลุ่มแม่บ้านสตรี

1.2 สมาชิกมีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

1.3 มีทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้าน

1.4 วัตถุประสงค์ของกองทุน กองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง มีวัตถุประสงค์ คือ

1.4.1 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้แก่สมาชิก

1.4.2 เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้นการฝากเงินสัจจะ และเงินรับฝาก

1.4.3 เพื่อให้บริการเงินกู้ให้แก่สมาชิก

1.4.4 เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ

เป็นคนมีความซื่อสัตย์ เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว เป็นคนไม่มัวเมาในสิ่งอบายมุขและเป็นคนรู้จักสามัคคี

1.4.5 เพื่อพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ เป็นคนเก่งเรียน ใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ เป็นคนเก่งคิด เป็นคนเก่งงาน และเป็นคนเก่ง คนดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

1.4.5.1 แนวโน้มความเข้มแข็งและอยู่รอดของกองทุน

1.4.5.2 ยอดเงินในปัจจุบันของกองทุนหมู่บ้าน พบว่า

1.4.5.2.1 จำนวนสมาชิกกองทุน จำนวน 89 คน

1.4.5.2.2 จำนวนเงินออมและเงินทุน จำนวน 737,510.54

บาท

1.4.5.2.4 ยอดเงินคงเหลือของกองทุน 1 ล้าน จำนวน

1,311,669.93 บาท

2. ระบบบริหารกองทุน

2.1 คณะกรรมการบริหารกองทุน สมาชิกร่วมกันในการคัดเลือก

คณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 15 คน เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2544

2.2 ระเบียบการบริหารกองทุน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเป็นผู้กำหนด

ร่างระเบียบกองทุนหมู่บ้าน เมื่อกำหนดร่างระเบียบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็นำเสนอที่ประชุมของหมู่บ้านเพื่อผ่านร่างระเบียบกองทุนหมู่บ้าน ผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบการบริหารกองทุนหมู่บ้าน คือ ผู้นำชุมชน สมาชิกในหมู่บ้าน และคณะกรรมการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน

2.3 การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร

2.3.1 คณะกรรมการบริหารกองทุนมีประชุมร่วมปรึกษาหารือเดือนละ

1 ครั้ง

2.3.2 การรับสมัครสมาชิกเป็นการรับสมัครจากสมาชิกในหมู่บ้านที่สนใจ

เข้าร่วมกองทุนหมู่บ้านโดยการยื่นใบสมัครเข้าร่วมกองทุนหมู่บ้านกับคณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้าน พร้อมกับเสียค่าสมัคร 10 บาท ค่าหุ้นอย่างน้อย 1 หุ้น ๑ ละ 10 บาท และเงินสัจจะอย่างน้อยคนละ 20 บาท

2.4 ความเป็นไปได้ที่สมาชิกได้จัดทำโครงการอย่างชัดเจน เช่น การพัฒนาอาชีพ การสร้างงาน การสร้างหรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉิน และความจำเป็นเร่งด่วน ให้พิจารณาความจริงที่ทำได้และมีความเป็นไปได้ทางการตลาดอย่างชัดเจนว่าคุ้มค่าแก่การลงทุนและนำเงินมาส่งคืนกองทุนได้จริง

2.4.1 การคิดดอกเบี้ยคิดในอัตราร้อยละ 6 บาท ต่อปี

2.4.2 จำนวนผู้กู้ที่ได้รับการพิจารณาเงินกู้มีผู้ประสงค์ที่จะขอกู้เงิน จำนวน 43 คน ได้รับการพิจารณาให้กู้เงิน จำนวน 43 คน

2.4.3 ผู้กู้มีความพอใจกับการพิจารณาเงินกู้

2.5 มีการจัดสรรผลประโยชน์

2.5.1 เงินปันผลค่าหุ้นในอัตราร้อยละ 10

2.5.2 เงินประกันความเสี่ยงในอัตราร้อยละ 20

2.5.3 เงินเฉลี่ยคืนให้ผู้กู้ในอัตราร้อยละ 5

2.5.4 เงินตอบแทนแก่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในอัตราร้อยละ 10

2.5.5 ทุนการศึกษาและพัฒนาอาชีพของประชากรในหมู่บ้านอัตราร้อยละ 10

2.5.6 ทุนเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกในอัตราร้อยละ 10

2.5.7 ทุนเพื่อสมทบกองทุนในอัตราร้อยละ 10

2.5.8 ทุนเพื่อสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้านในอัตราร้อยละ 10

2.5.9 อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรในอัตราร้อยละ 15

3. การเรียนรู้เพื่อพึ่งตนเอง

3.1 ความรู้ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและการปฏิบัติในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ความรู้ในเรื่องการพึ่งตนเองและการปฏิบัติในเรื่องการพึ่งพาตนเอง

4. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ

4.1 มีการกระตุ้นให้มีภูมิคุ้มกันระดับของกองทุนหมู่บ้านโดยรวม

4.2 ภูมิคุ้มกันระดับกิจการของผู้กู้แต่ละคน

5. การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็ง

5.1 ศักยภาพเดิมของบริบท อาชีพเดิมของสมาชิก คือ การทำเกษตรกรรม พื้นที่ที่ใช้ในการทำการเกษตรกรรม มีความอุดมสมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นน้ำ และดิน มีแม่น้ำและลำคลอง ซึ่งเหมาะแก่การเพาะปลูกมาก

5.2 การดำเนินงานเท่าที่ผ่านมามีศักยภาพในด้านต่างๆ

5.2.1 ทุนด้านการเงิน พบว่า สมาชิกในชุมชนที่ผ่านมาได้มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์กันในหมู่บ้าน

5.2.2 ทุนด้านทรัพยากรทางกายภาพ พบว่า อาชีพหลักของสมาชิก คือ การทำการเกษตร เช่น ทำนา ทำสวน เนื่องจากสภาพดินและน้ำ มีความอุดมสมบูรณ์มากเหมาะแก่การเพาะปลูก

5.2.3 ทุนทางวัฒนธรรมประเพณี พบว่า

5.2.3.1 สมาชิกใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสาร

5.2.3.2 วัตถุที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ทางศาสนาใช้กับ

หมู่บ้านใกล้เคียง

5.2.4 ทูทางปัญญา

5.2.4.1 สมาชิกได้ศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนของหมู่บ้าน

ใกล้เคียง

5.2.4.2 มีภูมิปัญญาชาวบ้าน

5.3 มีความเข้มแข็งในการทำกิจการของผู้กู้

อภิปรายผล

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอำนาจทอง บรรลุทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

วัตถุประสงค์ข้อ 1 การเกิดกองทุน กองทุนหมู่บ้าน บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำทะเมนชัย เกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชน และมีแนวโน้มที่คนในชุมชนจะมีส่วนร่วมมากขึ้น

วัตถุประสงค์ข้อ 2 การมีระบบบริหารกองทุน กองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำทะเมนชัย จัดโครงสร้างองค์กรอย่างชัดเจน มีการตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุน และมีการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ข้อ 3 การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง กองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำทะเมนชัย เปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอแต่ยังไม่ถึงขั้นพึ่งตนเองได้ทั้งหมด ยังต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนและหน่วยงานของราชการภายนอกอยู่

วัตถุประสงค์ข้อ 4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม คนในชุมชน กองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำทะเมนชัย มีการรวมตัวเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มอาชีพทำนา กลุ่มอาชีพค้าขาย กลุ่มแม่บ้านสตรี ในชุมชนได้

วัตถุประสงค์ข้อ 5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น คนในชุมชนกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำทะเมนชัย มีความซื่อสัตย์ ร่วมมือร่วมใจมีความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน

2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวกและด้านลบ

2.1 ปัจจัยด้านบวก

2.1.1 ประสพการณ์ของคนในชุมชนที่ประสบความล้มเหลวมาก่อน จึงได้อาศัยเป็นบทเรียนที่ให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรวมตัวกันเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซาก

2.1.2 ความยากจนในชนบทมีมากขึ้น เพราะระดับรายได้ต่ำ ไม่ได้รับบริการของรัฐบาลอย่างทั่วถึง

2.1.3 การขาดแคลนบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม

2.2 ปัจจัยด้านลบ

2.2.1 คนในชุมชนยังมีสภาพเป็นลูกหนี้ของธนาคารและนายทุนซึ่งอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูงทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียน

2.2.2 ปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น ทำให้ไม่พอกินพอใช้

2.2.3 ปัญหาการออมอยู่ในระดับต่ำ

3. การเกิดองค์การเครือข่ายการเรียนรู้

จากการปฏิบัติงานภาคสนามพบว่า ชุมชนได้สร้างเครือข่ายองค์กรย่อยภายในชุมชน จำนวน 2 กลุ่มอาชีพ องค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ และความแข็งแกร่งในการดำเนินโครงการ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายกับองค์กรภายนอกชุมชน

4. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย คนในชุมชนรู้หน้าที่ของตนเอง กระบวนการสื่อสารหรือสื่อความเข้าใจแบบไม่เป็นทางการที่มีประสิทธิภาพ การอยู่ในชุมชนอย่างมีสันติ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

5. ผลโดยตรงและผลกระทบต่างๆ คือ

5.1 ผลโดยตรง เมื่อเวลาผ่านไปประยะหนึ่งหรือสิ้นสุดสัญญาการกู้เงิน 1 ปี สมาชิกที่กู้เงินไปสามารถดำเนินการก่อให้เกิดรายได้และสามารถนำส่งคืนกองทุนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยทำให้กองทุนเติบโตขึ้น

5.2 ผลกระทบโดยตรง สมาชิกผู้กู้เงินไปดำเนินการสามารถปลดปล่อยภาระหนี้สินได้และเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพและสร้างฐานะทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็งกว่าแต่ก่อน

5.3 ผลกระทบโดยอ้อม วิธีชีวิตคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ ก่อให้เกิดสันติสุขในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะและการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุน

1.1 ระยะเวลาการกู้เงินจากกองทุน ควรขยายระยะเวลาให้การกู้ออกไปอีก 3 – 5 ปี เนื่องจากอาชีพบางอาชีพระยะเวลา 1 ปีแรก ของการเริ่มดำเนินการผลผลิตยังไม่ได้

1.2 ขยายวงเงินกู้เพิ่มขึ้น

1.3 คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ควรลดเหลือ 5 – 9 คน เพื่อความสะดวกในการบริหารงานกองทุน

1.4 มีมาตรการป้องกันหนี้สูญ

1.5 ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับให้สามารถยึดหยุ่นได้

1.6 การส่งเงินคืนกองทุนควรส่งเงินกับคณะกรรมการกองทุน โดยการออกไปสำคัญรับเงินให้ผู้กู้ จากนั้นคณะกรรมการนำเงินส่งคืนเข้าบัญชีเงินกองทุน

1.7 ระบบบัญชีผูกขาดซับซ้อน

2. ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุน

- 2.1 นำเงินกองทุนหมู่บ้านไปเชื่อมโยงกับโครงการพัฒนาเศรษฐกิจแบบยั่งยืน หรือโครงการการประกันราคาข้าว แล้วนำมาเป็นการพัฒนาไปสู่สหกรณ์ของหมู่บ้าน
- 2.2 ควรจัดสรรค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้แก่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- 2.3 ดูแลการดำเนินงานของผู้กู้
- 2.4 มีความชัดเจนในการดำเนินงานโดยการใช้ข้อมูลที่เกิดจากการประชุมเป็นเครื่องมือในการบริหารงานให้เกิดประโยชน์ต่อไป

3. ข้อเสนอแนะให้นำเงินกู้ไปพัฒนากิจการอาชีพของสมาชิกกองทุน

- 3.1 ติดตามประเมินผลโครงการของผู้กู้โดยให้ผู้รายงานผลการดำเนินการ
- 3.2 ดูการทำงานของู้กู้ ว่ามีผลการดำเนินงาน อุปสรรค ปัญหาเพื่อรับทราบความเคลื่อนไหวความเป็นไปของโครงการ เพื่อนำมาแก้ไขปัญหา

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัยต่อไปหรือเพิ่มเติม

- 4.1 กำหนดรูปแบบของเอกสารในการสัมภาษณ์ที่ชัดเจน
- 4.2 ระยะเวลาในการค้นคว้าวิจัยมีจำกัด
- 4.3 กำหนดขอบเขตในการค้นคว้าวิจัยกว้างเกินไป ทำให้ไม่ได้รายละเอียด

ที่สมบูรณ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. (2544). *กระบวนการพัฒนา : หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์*.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านรอม้า. (2544). *ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านรอม้า (หมู่ที่ 4 ต. ราชสถิตย์ อ. ไชโย จ. อ่างทอง)*. อ่างทอง: ม.ป.พ.
- จำเนียร สุขหลาย และ คณะ. (2528, 2546). CIPP Model : ผลกระทบของการบิดเบือนเงื่อนไขการใช้แบบจำลอง. หน้า 182 – 194. สืบค้นเมื่อ 13 พฤษภาคม 2546. จาก <http://www.grad.nu.ac.th/present/presentation3.htm>.
- ทวีป ศิริธรรม. (2544). *การประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: หจก.พี.เอ็น.การพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. (2540). *แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*. เพชรบุรี: สำนักงาน กปร. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2539). *การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ไทยอนุเคราะห์.
- วิจิตพงษ์ ณ ป้อมเพชร. (2531). *เศรษฐกิจไทย : ปัญหาพื้นฐานและแนวคิดในการแก้ไข*. กรุงเทพฯ:
- เศรษฐกิจพอเพียงและประชาชนแนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม. (2542). *หมอชาวบ้าน*. กรุงเทพฯ:
- สมคิด พรหมจ้อย. (2544). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมประสงค์ วิทยาเกียรติ. (2543). *หน่วยที่ 8 การประเมินแผนและโครงการ*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชา นโยบายและการวางแผนการศึกษา*. หน้า 190. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สรเสรีญ วงศ์ช่อม. (2544). *เศรษฐกิจพอเพียง พื้นฐานสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: เพชรรุ่งการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. (2544). *คู่มือการดำเนินงานสำหรับคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดและอำเภอเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ศุภสกลาตพรว.

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. (2544). คู่มือสำหรับประชาชนเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ อรุณลาดพร้าว.

----- . (2544). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ: บริษัท สหพัฒนาการพิมพ์ จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม. (2544, 24 – 25 พฤศจิกายน). ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจสังคมและศีลธรรม. ใน เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ ประจำปี 2544 เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดปัญหาความยากจน. ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน ชลบุรี.

สุพักตร์ พิบูลย์. (2544). กลยุทธ์การวิจัยเพื่อพัฒนางาน วิจัยเพื่อพัฒนาองค์กร. นนทบุรี: จตุพรดีไซน์.

สุวิมล ทิรภานนท์. (2543). เทคนิคการประเมินผลโครงการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย. หมอชาวบ้าน. แนวคิด แนวปฏิบัติ ประสพการณ์กองทุนหมู่บ้านสวัสดิการชุมชน. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.

Stufflebeam, D.L.; et al. (1971). *Educational Evaluation and Decision – Making*. Illinois: Peacock Publishers.,Inc.

Payne. D. A. (1994). *Evaluation Models*. Available Source :

<http://www.southalabama.edu/coe/bset/johnson/660lectures/lectz.htm>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544**

หมวด 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ. 2544

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่
คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบนี้

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครอง
ท้องที่

“ชุมชน” หมายความว่า ชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา
เทศบาลในเขตปกครองท้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ทั้งนี้ การจะกำหนดว่าชุมชนใดเป็นชุมชน
เมืองให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติ

“คณะอนุกรรมการสนับสนุน” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุน
การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด” หมายความว่า คณะอนุกรรมการ
สนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร

“คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุน
และติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอหรือเขต

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือ
คณะกรรมการกองทุนชุมชนเมืองต่าง ๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และ
ชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

“กรรมการกองทุน” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
หรือกรรมการในคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติ

- “ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารที่คณะกรรมการกำหนดให้บริหารจัดการกองทุน
- “ครัวเรือน” หมายความว่า ครอบครัวตามทะเบียนบ้าน อันประกอบด้วยบิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร ญาติพี่น้อง เป็นต้น อยู่รวมกัน
- “หัวหน้าครัวเรือน” หมายความว่า ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของบ้านตามทะเบียนบ้าน
- “ผู้แทนครอบครัว” หมายความว่า หัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลในครัวเรือน ซึ่งหัวหน้าครัวเรือนมอบหมายเป็นหนังสือให้เป็นผู้แทนครัวเรือน
- “หุ้น” หมายความว่า การออมทรัพย์รูปแบบหนึ่ง โดยมูลค่าของหุ้นให้เป็นไปตาม ที่กองทุนกำหนด
- “เงินฝากสัจจะ” หมายความว่า เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝากหรือออมไว้กับกองทุน ตามแต่จะตกลงกัน โดยให้ถือว่าเงินออมเป็นเงินสะสม และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อพ้น สภาพการเป็นสมาชิกตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด
- “เงินรับฝาก” หมายความว่า เงินรับฝากประเภทต่าง ๆ นอกเหนือจากเงินออมที่ กองทุนกำหนด
- “สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของกองทุน
- “ที่ประชุมสมาชิก” หมายความว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีหรือที่ประชุมใหญ่ วิสามัญ
- ข้อที่ 4 ให้ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติรักษาการตาม ระเบียบนี้

หมวด 2

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

- ข้อ 5 ปรัชญาหรือหลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ คือ
- (1) เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
 - (2) ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่า และภูมิปัญญาของตนเอง
 - (3) เกื้อกูลผลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
 - (4) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชนและ ประชาสังคม
 - (5) กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน
- ข้อ 6 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดังนี้

(1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉิน หรือจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน

(2) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการระบบ และบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

(3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้าน การเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(4) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

(5) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ 7 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

- (1) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (2) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (3) เงินกู้ยืม
- (4) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดจากกองทุน
- (5) เงินหรือทรัพย์สินอื่นๆ ที่กองทุนได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพันหรือภาระติดพัน

อื่นใด

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ “กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมืองแห่งชาติ” กับธนาคาร เพื่อสำรองจ่ายและเตรียมจัดสรรให้แก่กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมืองให้ธนาคารโอนเงินจาก “บัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” เข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองตามคำสั่งจ่ายของคณะกรรมการ

ข้อ 9 ให้คณะกรรมการจัดสรรเงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติไปยังบัญชีกองทุนหมู่บ้านและบัญชีกองทุนชุมชนเมืองตามหมวด 9 แห่งระเบียบนี้ บัญชีละหนึ่งล้านบาท ภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถจัดสรรเงินให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ขยายระยะเวลาต่อได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน

ข้อ 10 ในการอนุมัติให้คณะกรรมการกองทุนเริ่มเข้าบริหารจัดการ และเบิกจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชีกองทุนชุมชนเมือง ให้คณะกรรมการพิจารณาในหลักการ ดังนี้

(1) ความพร้อม ความสนใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง รวมทั้งการแสดงออกอย่างชัดเจน ซึ่งความพร้อมในการเข้าร่วมบริหารจัดการกองทุน และการควบคุมดูแลกันเองในการใช้ประโยชน์จากกองทุนของประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง

(2) ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุนที่เป็นความพร้อมของบุคคล ด้านความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนสังคมของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารหมู่บ้าน กองทุนอาชีพ และกองทุนสวัสดิการ และความพร้อมในการเข้าบริหารจัดการกองทุน

(3) การบริหารจัดการกองทุนที่สอดคล้องและเกื้อกูลกันในส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และกองทุนทางสังคมหรือกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น

(4) การมีระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุน โดยสมาชิก และมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพการดำเนินกิจกรรมของกองทุนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการพึ่งพาตนเอง เพื่อความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ภายใต้บังคับแห่งข้อ 11 และบทบัญญัติในหมวด 8 แห่งระเบียบนี้ เมื่อคณะกรรมการได้อนุมัติให้คณะกรรมการเริ่มเข้าบริหารจัดการ และเบิกจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชีกองทุนชุมชนเมืองแล้ว คณะกรรมการย่อมหมดอำนาจในการบริหารจัดการเงินกองทุน และจะเข้าแทรกแซงการบริหารจัดการเงินกองทุนของคณะกรรมการกองทุนมิได้

ข้อ 11 คณะกรรมการมีอำนาจระงับการจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหรือให้กองทุนชดใช้ หรือให้ส่งคืนเงินในกรณีที่กองทุนเบิกจ่ายไปแล้ว อันเนื่องมาจากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า

คณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด หรือกระทำการอันอาจให้เกิดความเสียหายต่อชุมชน

หมวด 3

คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ 12 ให้มีคณะอนุกรรมการสนับสนุน ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นรองประธาน คนที่หนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นรองประธานคนที่สอง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรม

การปกครอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการเป็นอนุกรรมการ ผู้แทนจากสำนักนายกรัฐมนตรีที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนจากสำนักงานเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 13 คณะอนุกรรมการสนับสนุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) กำหนดแผนปฏิบัติการบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามแนวทางให้หมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา
- (2) สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด ในการทำหน้าที่ให้การสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการแก่กองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ
- (3) บูรณาการแผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของกองทุน
- (4) ปรับปรุงแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับกองทุนตามแผนงานโครงการของรัฐ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกับกองทุน เพื่อให้อำนาจให้กลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้าน สามารถรวมกองทุนอื่นกับกองทุนได้ตามวัตถุประสงค์
- (5) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสนับสนุน
- (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด 4

คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ระดับจังหวัด

ข้อ 14 ให้มีคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ปลัดจังหวัด เป็นรองประธาน ผู้แทนคณะกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งจากประธานกรรมการและผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาธารณสุข จังหวัด เจริญพัฒนาชนบทจังหวัด ประชาสัมพันธ์ จังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้ง

โดยประธานกรรมการ เป็นอนุกรรมการ และพัฒนาการจังหวัด เป็นอนุกรรมการ และ
เลขานุการ

คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด อาจตั้งศูนย์ประสานงานคณะอนุกรรมการ
สนับสนุนระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะอนุกรรมการ

สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้คณะอนุกรรมการดังกล่าวตามวรรคแรก ประกอบด้วย
ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน ผู้แทนการเคหะแห่งชาติ ผู้แทนคณะกรรมการซึ่งได้รับ
การแต่งตั้งจากประธานกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ของกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม กรมประชาสัมพันธ์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคนและผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน
เป็นอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ข้อ 15 ให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) รับขึ้นทะเบียนกองทุนตามระเบียบและวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
- (2) ให้ความเห็นผลการประเมินความพร้อมของกองทุน ซึ่งผ่านการประเมินของ
คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับชุมชนตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการ
กำหนด
- (3) สนับสนุนให้เกิดการเตรียมความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- (4) ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนในทุกจังหวัด ให้เป็นไปตาม
ระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและบรรลุเป้าหมายและ
วัตถุประสงค์
- (5) ประสานความร่วมมือเพื่อสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการให้สอดคล้อง
กับสภาพปัญหาและความต้องการของกองทุนในจังหวัด
- (6) จัดทำระบบข้อมูลเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนต่างๆ ในจังหวัด
เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนและส่วนที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทราบ
- (7) รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัดให้คณะกรรมการทราบตาม
ระเบียบวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
- (8) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ
สนับสนุนระดับจังหวัด

(9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะอนุกรรมการสนับสนุนมอบหมาย

ให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับ
อำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต เป็นประธานแล้วแต่กรณี
ปลัดเทศบาลหรือปลัดเมืองพัทยาแล้วแต่กรณี ปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนาหรือผู้ช่วย
ผู้อำนวยการเขตแล้วแต่กรณี ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนและอื่นๆ จำนวนไม่น้อยกว่า

เจ็ดคนแต่ไม่เกินเก้าคนเป็นอนุกรรมการ และพัฒนาการอำเภอหรือหัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน เขตแล้วแต่กรณีเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอมีหน้าที่ประเมินความพร้อม สนับสนุน การเตรียมความพร้อม สร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนเมือง สนับสนุนและติดตาม การดำเนินกิจกรรมของกองทุน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด มอบหมาย

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกลไกของท้องถิ่นในการดำเนินการพัฒนา การเรียนรู้ ร่วมกันในการบริหารการจัดการกองทุนด้วยความสมัครใจ ให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับ จังหวัด แต่ตั้งคณะทำงานเครือข่ายชุมชนระดับอำเภอ ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกลุ่มหรือ องค์การประชาชน เครือข่ายชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำธรรมชาติในท้องถิ่นที่มีความรู้หรือมี ประสบการณ์ ด้านการพัฒนากองทุนหรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ในจำนวนตามความเหมาะสม ของพื้นที่ โดยให้มีบทบาทในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับ อำเภอ

หมวด 5

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ 16 ให้กองทุนแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุนจำนวนห้าสิบคน ประกอบด้วย กรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเอง โดยสมาชิกซึ่งกรรมการดังกล่าว เป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และมีความรับผิดชอบที่จะบริหารจัดการกองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง และต้องมีคุณสมบัติตาม ข้อ 17

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกกรรมการกองทุนนั้น ให้คณะกรรมการกองทุน ออกข้อบังคับกองทุนตามมติของที่ประชุมสมาชิก

ข้อ 17 กรรมการกองทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (1) เป็นผู้มิใช่อยู่ในทะเบียนบ้าน และอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลา ไม่น้อยกว่าสองปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นคณะกรรมการกองทุน
- (2) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์
- (3) ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมใน กิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียทางการเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
- (4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

(6) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และความผิดฐานบุกรุก

(7) ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเดือดร้อนอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด

(8) ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งที่เสียสิทธิ์ตามมาตรา 68 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

(9) ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ 20 (3) และ (4) ข้อ 18 คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) บริหารจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน เพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่นๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่

(2) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก

(3) รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก ทั้งที่เป็นกลุ่ม องค์กรชุมชน หรือปัจเจกบุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(4) สืบหาและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือน และวิสาหกิจชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนั้น ตลอดจนสืบหาและจัดทำข้อมูลดังกล่าวของกองทุนอื่นๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(5) พิจารณาการให้กู้เงินตามระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

(6) ทำนิติกรรมสัญญา หรือดำเนินการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน

(7) จัดทำหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือได้ตกลงกัน หรือตามที่สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอ และจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรับคำร้อง

(8) จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับการจัดสรร ดอกเบี้ย ผลตอบแทน หรือรายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับการจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือ หรือออกคำสั่งเป็นที่สุด เนื่องจากคณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามหรือบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบ หรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

(9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย

ข้อ 19 กรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้คณะกรรมการกองทุนจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งแทนกรรมการกองทุน ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ 16 ภายในระยะเวลาสามสิบวัน

กรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับคัดเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ข้อ 20 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) คณะกรรมการกองทุนมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
- (4) ที่ประชุมสมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
- (5) มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 17 (4) (5) (6) และ (7)
- (6) คณะกรรมการให้ออกเนื่องจากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 17

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งบุคคลจากสมาชิกเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกองทุนแทนก็ได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้บัญญัติในข้อ 19 วรรคสาม มาใช้บังคับกับกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม (2) และ (3)

ข้อ 21 ให้คณะกรรมการกองทุนเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการกองทุน รองประธานกรรมการกองทุน เภรียญิกกองทุน และเลขานุการกองทุน

ข้อ 22 การประชุมคณะกรรมการกองทุนต้องมีกรรมการมาประชุมเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการกองทุนทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการกองทุนและรองประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการอื่นที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด โดยกรรมการกองทุนผู้ใดมีส่วนได้ส่วนเสียเป็นส่วนตัวในเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าประชุมในเรื่องนั้น

หมวด 6

กองทุนและสมาชิกกองทุน

ข้อ 23 กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง อาจประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

- (1) เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
- (2) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้โดยปราศจากภาระผูกพัน
- (3) เงินกู้ยืม
- (4) ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกองทุน
- (5) เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
- (6) เงินค่าหุ้น
- (7) เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
- (8) เงินหรือทรัพย์สินอื่นๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ 24 สมาชิกกองทุนประกอบด้วยบุคคลธรรมดาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้นและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของกองทุน

การรับสมัครสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่กองทุนกำหนด ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเป็นหลัก

ข้อ 25 คณะกรรมการกองทุนสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกถือหุ้นของกองทุนหรือมีเงินฝากสัจจะไว้ที่กองทุน

ในการชำระค่าหุ้น สมาชิกอาจชำระเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือแรงงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ 26 ให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ผู้ถือหุ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในกำหนดระยะเวลาสิบห้าวัน นับจากวันที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนและรับรองคณะกรรมการกองทุนที่ได้รับเลือกใหม่

วิธีการในการเรียกประชุมให้เป็นไปตามที่กองทุนกำหนด โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีของแต่ละหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ข้อ 27 นอกจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีแล้ว คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ เมื่อมีเหตุที่ต้องขอมติหรือขอความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกตามระเบียบนี้หรือเมื่อคณะกรรมการกองทุนจะเห็นสมควร

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอเป็นหนังสือจากสมาชิก ซึ่งเข้าชื่อกัน

มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

ข้อ 28 ในการประชุมสมาชิกต้องมีสมาชิกประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

สมาชิกจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้บุคคลอื่นมาประชุมแทนตนก็ได้ แต่ผู้รับมอบอำนาจนั้นจะรับมอบอำนาจจากสมาชิกเกินกว่าหนึ่งรายมิได้

การประชุมคราวใดมีสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมอีกครั้งหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันนัดประชุมครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังถ้ามิใช่เป็นการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เมื่อมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดก็ให้ถือเป็นองค์ประชุม

ข้อ 29 สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน

ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

หมวด 7

การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ 30 สมาชิกตามข้อ 18(3) ที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้ โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน โดยให้ยื่นคำขอกู้ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเงินกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ 31 คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินจำนวนห้าหมื่นบาท

การอนุมัติเงินกู้ฉุกเฉิน ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมและตามความจำเป็น

ข้อ 32 ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ตามคำขอทั้งหมดหรือบางส่วนให้บันทึกความเห็นในแบบการขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงินตลอดจนเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ แจ้งให้ผู้กู้และธนาคารทราบโดยเร็ว

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อยสองคน เป็นผู้แทนคณะกรรมการกองทุนในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้

ให้ผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร และแจ้งหมายเลขบัญชีออมทรัพย์ให้คณะกรรมการกองทุนรับทราบโดยเร็ว

การโอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้ตามวรรคสอง ธนาคารจะเป็นผู้ทำหน้าที่โอนเงินเข้าในบัญชีผู้กู้ที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุน ตามคำสั่งและเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุน

ข้อ 33 คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ 34 ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีและสภาพเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก และปิดประกาศอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนดังกล่าวอย่างเปิดเผย

ข้อ 35 การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนให้ผู้ชำระให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ทำสัญญา

การชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนทุกประเภท ผู้กู้หรือผู้ที่นำเงินไปลงทุนพิจารณาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนให้ผู้ชำระให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ทำสัญญา

การชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนทุกประเภท ผู้กู้หรือผู้ที่นำเงินไปลงทุนจะต้องนำเงินไปส่งคืน ณ ธนาคาร และนำหลักฐานในการส่งชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนไปมอบให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 36 ในกรณีที่ผู้กู้ทำผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอน สำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระ เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณายกเลิกหรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กู้อย่างหนึ่งรายใด ก็ได้เมื่อมีเหตุผลสมควร และด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่งหรือดำเนินการอื่นๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ 37 ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงินหรือเมื่อหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้กู้นำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ โดยปราศจากเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวนได้โดยทันที

ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อลงมติให้ผู้กู้ซึ่งนำเงินกู้ไปใช้ นอกกรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนด ไว้ในคำขอกู้ยืมเงินพ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลาสามสิบวัน หลังจากวันยกเลิกสัญญาสมาชิกซึ่งที่ประชุมสมาชิกมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามวรรคสอง ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนเป็นระยะเวลาสองปี

หมวด 8

การทำบัญชีและการตรวจสอบ

ข้อ 38 ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำบัญชีของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และแจ้งให้สมาชิกทราบ รวมทั้งให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปีรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการกองทุนต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเงิน การบัญชีและการพัสดุ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบของสมาชิกเป็นหลัก

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลที่เห็นสมควรเป็นผู้ตรวจสอบกองทุน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการกองทุนและการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนได้ตามที่เห็นสมควร ในการนี้ให้คณะกรรมการกองทุนมีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกองทุน

ข้อ 39 ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำรายงานการเงินตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดและส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของทุกปี

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุน เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด และให้บันทึกรายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการกองทุน พร้อมทั้งจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อสมาชิกและสาธารณชน

ข้อ 40 การจัดสรรกำไรสุทธิ เมื่อสิ้นปีทางบัญชีหากปรากฏว่าที่ใดมีกำไรสุทธิ คณะกรรมการกองทุนสามารถนำกำไรสุทธิมาจัดสรรตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กองทุนกำหนด

หมวด 9

บทเฉพาะกาล

ข้อ 41 ในวาระเริ่มแรกในส่วนของหมู่บ้าน ให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านครัวเรือนละหนึ่งคน เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านในการดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุน ผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 17 โดยมีคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนสนับสนุนให้การเลือกสรรดำเนินไปด้วยความโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ผู้มาประชุมจะต้องมีหัวหน้าครัวเรือนจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน ทั้งนี้หัวหน้าครัวเรือนอาจมอบหมายให้ผู้แทนครัวเรือนเข้าที่ประชุมแทนได้

เมื่อที่ประชุมกำหนดวิธีการเลือกแล้วเสร็จ ให้ผู้ใหญ่บ้านและประชาคมหมู่บ้าน ตลอดจนคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอสนับสนุนให้การเลือกคณะกรรมการกองทุนเป็นไปตามเวทีของชาวบ้าน

ในส่วนของผู้แทนหมู่บ้านให้ประธานคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ทำหน้าที่แทนผู้ใหญ่บ้านตามวรรคแรก

ข้อ 42 เมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการกองทุนตามข้อ 41 เข้าดำรงตำแหน่งให้กรรมการกองทุนจับสลากออกจำนวนกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการกองทุนทั้งหมด

ให้นำบทบัญญัติในข้อ 19 วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกรณีตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ข้อ 43 คณะกรรมการกองทุนตามข้อ 41 ต้องดำเนินการยื่นขอขอทะเบียนจัดตั้งกองทุนต่อคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ และเปิดบัญชีเงินฝากของคณะกรรมการกองทุนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันหลังจากได้รับเลือก

ข้อ 44 ให้คณะกรรมการกองทุนตามข้อ 41 เปิดบัญชีออมทรัพย์ภายใต้ชื่อบัญชี “กองทุนหมู่บ้าน (ชื่อบ้าน หมู่ที่ ตำบล / แขวง
..... อำเภอ / เขต จังหวัด)”
ไว้กับธนาคาร เพื่อรับโอนเงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ

ข้อ 45 ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินการตามระเบียบนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ใช้แนวทางนโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติดังกล่าว เป็นหลักในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ภาคผนวก ข

ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน

ระเบียบข้อบังคับ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4

เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านโรงม้า หมู่ที่ 4 ซึ่งก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและสร้างนิสัยการอดออม เสียสละ เอื้ออาทร และเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกโดยรวม จึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบการเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านโรงม้า ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกองทุนหมู่บ้านโรงม้า”

ข้อ 2 ที่ตั้งของกองทุน เลขที่ 22 หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิต อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง 14140 โทรศัพท์ 035-647144

ข้อ 3 ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 4 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

4.1 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้แก่สมาชิก

4.2 เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินสัจจะและเงินรับฝาก

4.3 เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก

4.4 เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการคือ

4.4.1 เป็นคนมีความซื่อสัตย์

4.4.2 เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว

4.4.3 เป็นคนไม่มัวเมาในสิ่งอบายมุข

4.4.4 เป็นคนรู้จักความสามัคคี

4.5 เพื่อพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ

4.5.1 เป็นคนเก่งเรียน ใฝ่หาความรู้ใหม่

4.5.2 เป็นคนเก่งคิด คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา

4.5.3 เป็นคนเก่งงาน ขยันการงานและมีความรับผิดชอบหน้าที่การงาน

4.5.4 เป็นคนเก่งคน มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อทุกๆ คน

ข้อ 5 แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

5.1 เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ

5.2 เงินกู้ยืม

5.3 ดอกผลหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน

5.4 ค่าธรรมเนียมแรกเข้า

5.5 เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก

5.6 เงินค่าหุ้น

5.7 เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก

5.8 เงินหรือทรัพย์สินอื่นๆที่กองทุนได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพันหรือภาระติดพัน
อื่นใด

ข้อ 6 คุณสมบัติของสมาชิก

6.1 เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ

6.2 เป็นผู้มีอาชีพแน่นอน

6.3 เป็นผู้ที่พำนัก หรือ อาศัยอยู่ในหมู่บ้านโรงฆ่าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า

หกเดือน

6.4 เป็นผู้มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของ
กองทุนและสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุน

6.5 เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน

6.6 เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุน ได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก

6.7 อดทน เสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ

6.8 มีเงินฝากสัจจะ และถือหุ้นอย่างน้อยห้าหุ้น แต่ต้องไม่เกิน หนึ่งในห้าของ
จำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน

ข้อ 7 การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

7.1 ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุน ได้ที่คณะกรรมการกองทุน

7.2 หลักฐานการสมัครเป็นสมาชิก

7.2.1 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 1 ฉบับ

7.2.2 สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ฉบับ

7.2.3 สำเนาทะเบียนสมรส (กรณีอายุไม่ถึง 20 ปีบริบูรณ์)

7.3 ผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 6. สามารถยื่นความจำนงหรือสมัครเข้าเป็นสมาชิก
ของกองทุนได้เดือนละ 1 ครั้ง โดยสามารถสมัครเป็นสมาชิกได้ทั้งในลักษณะปัจเจกบุคคลและ
กลุ่มหรือองค์กรชุมชนแล้วแต่ความสมัครใจของผู้เป็นสมาชิก

7.4 คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็น
สมาชิกโดยชอบธรรม

ข้อ 8 เมื่อคณะกรรมการกองทุนพิจารณาคุณสมบัติ ข้อ 6 และเห็นสมควรรับบุคคล
ใดเข้าเป็นสมาชิก จะแจ้งบุคคลนั้นให้ชำระเงินค่าธรรมเนียมแรกเข้า ค่าหุ้น และหรือเงินฝาก
สัจจะภายใน 3 วัน นับจากวันที่รับแจ้งให้เข้าเป็นสมาชิก

ข้อ 9 สมาชิกขาดหรือพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก ตามเหตุต่างๆ ดังต่อไปนี้

9.1 ตาย

9.2 ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน

9.3 วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ

9.4 ที่ประชุมใหญ่ สมาชิกที่มติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสองในสามของผู้ร่วมประชุม

9.5 จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุนหรือแสดงตนเป็นปรปักษ์หรือไม่ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าด้วยประการใด

9.6 จงใจปิดบังความจริงอันควรแจ้งให้ทราบในใบสมัครสมาชิก

9.7 นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้

9.8 มีลักษณะ และหรือคุณสมบัติไม่ตรงกับข้อ 6.

ข้อ 10 สมาชิกผู้ไม่มีหนี้สินหรือภาระผูกพันใดๆ กับกองทุนทั้งในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน อาจขอลาออกจากการเป็นสมาชิกของกองทุนได้โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อพิจารณาอนุญาตและให้ขาดจากสมาชิกในวันที่คณะกรรมการกองทุนดำเนินการอนุญาต

ข้อ 11 ผู้ที่จะขาดจากการเป็นสมาชิกภาพอาจยื่นคำขอสมัครสมาชิกใหม่ได้ แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นผู้ขาดการเป็นสมาชิกติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี

ข้อ 12 การคิดค่าธรรมเนียมแรกเข้า คณะกรรมการกองทุนคิดค่าธรรมเนียมแรกเข้ากับสมาชิกที่เป็นปัจเจกบุคคลรายละ 20.- (ยี่สิบบาท) โดยสมาชิกจะต้องชำระเมื่อได้รับการพิจารณาตามข้อ 7. และกองทุนจะไม่คืนเงินค่าธรรมเนียมแรกเข้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

ข้อ 13 หุ้นๆ หนึ่ง มีมูลค่าหุ้นละ 10 บาท สมาชิกแรกเข้าตามข้อ 7. จะต้องถือหุ้นไม่ต่ำกว่าสิบหุ้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน โดยสามารถชำระค่าหุ้นและเพิ่มหุ้นได้ปีละหนึ่งครั้งในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปีของกองทุน

ข้อ 14 วิธีการชำระค่าหุ้น สมาชิกสามารถชำระค่าหุ้นโดย ชำระด้วยเงินสด

ข้อ 15 เงินฝากสัจจะ สมาชิกทุกคนต้องส่งเงินฝากสัจจะทุกเดือนๆ ละเท่ากัน ในวงเงิน 30.- (สามสิบบาท) และสูงสุดได้ไม่เกินห้าร้อยบาทต่อเดือนทุกวันที่คณะกรรมการกำหนดไว้

ข้อ 16 เงินรับฝาก สมาชิกสามารถนำเงินมาฝากไว้กับกองทุนในวงเงินสูงสุดไม่เกินรายละห้าพันบาท โดยสามารถฝากได้ไม่จำกัดจำนวนในหนึ่งเดือน และจะถอนได้ไม่เกินหนึ่งครั้งต่อเดือนโดยจะได้รับดอกเบี้ยเงินในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี

ข้อ 17 สมาชิกสามารถเลือกบุคคลที่เหมาะสม มีความรู้และความชำนาญเพื่อเป็นคณะกรรมการกองทุน ภายใต้ระบอบประชาธิปไตย จำนวนไม่น้อยกว่า 9 คนแต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วยกรรมการทั้งชายและหญิงในสัดส่วนที่เท่ากัน

ข้อ 18 คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย ประธานกรรมการกองทุน รองประธานกรรมการกองทุน เลขานุการ เหรัญญิก ผู้ตรวจสอบภายในและประชาสัมพันธ์ กองทุนประกอบด้วยที่ปรึกษาของกองทุนจำนวนอย่างน้อย 3 คน

ข้อ 19 กรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี เมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่กรรมการกองทุนเข้ารับตำแหน่งกรรมการกองทุนจับฉลากออกจำนวนกึ่งหนึ่งของกรรมการกองทุนกำหนด

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ คณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่และคณะกรรมการกองทุนจะจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งแทนกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระภายในเวลา 30 วัน

กรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับคัดเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ข้อ 20 คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

ข้อ 21 คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

21.1 บริหารจัดการกองทุน ตรวจสอบ กำกับดูแลจัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน

21.2 ออกระเบียบข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารกองทุน

21.3 รับสมาชิกและจัดทำระเบียบสมาชิก

21.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดหรือมอบหมาย

ข้อ 22 ประธานกรรมการกองทุนมีหน้าที่ ดังนี้

22.1 เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการกองทุน

22.2 เรียกประชุมคณะกรรมการกองทุน

22.3 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกองทุนเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างไรอย่างหนึ่งตามมติหรือหรือตามที่คณะกรรมการกองทุนมอบหมาย

22.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามข้อบังคับและมติของคณะกรรมการกองทุน

ข้อ 23 ให้รองประธานกรรมการกองทุนทำหน้าที่แทนประธานกรรมการกองทุนเมื่อประธานกรรมการกองทุนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อประธานกรรมการกองทุนมอบหมายให้ทำการแทน

ข้อ 24 ถ้าประธานกรรมการกองทุนและรองประธานกรรมการกองทุนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการประชุมคราวหนึ่งคราวใดได้ให้ที่ประชุมเลือกคณะกรรมการกองทุนคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน สำหรับการประชุมคราวนั้น

ข้อ 25 เற்றுฎีกองทุน มีหน้าที่รวบรวมจัดเก็บดูแลรักษาเงินทุนและรายได้ของกองทุน รวมทั้งการจัดทำบัญชีพร้อมทั้งควบคุมการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นอย่างรอบคอบและเกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อ 26 เลขานุการกองทุน มีหน้าที่ติดต่อประสานงานทั่วไปนัดประชุมกรรมการ กองทุนจดทะเบียนที่กรายงานการประชุมตลอดจนรายงานผลการดำเนินงานของกองทุน

ข้อ 27 ผู้ตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชี กำกับดูแลเงินกองทุนให้เป็นไปตามมติที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด รวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

ข้อ 28 ประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ผลิตเอกสาร สิ่งพิมพ์ให้ข่าวสารแก่สมาชิกและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 29 กรรมการกองทุนอื่นๆ ให้มีหน้าที่ตามคณะกรรมการกองทุนกำหนด
มอบหมาย

ข้อ 30 คณะกรรมการกองทุนต้องมีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง แต่ถ้ามีความจำเป็นประธานอาจเรียกประชุมได้มากกว่า 1 ครั้ง และต้องมีกรรมการกองทุนเข้าประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงครบองค์ประชุม

ข้อ 31 การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมากและกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงในการลงคะแนนหนึ่งเสียง ในกรณีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งหรือเป็นผู้ชี้ขาด

ข้อ 32 ประเภทการกู้ยืม สมาชิกสามารถยื่นขอกู้เงินต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อนำไปใช้จ่ายในกิจกรรม ดังต่อไปนี้

- การพัฒนาอาชีพ
- การสร้างงาน
- การสร้าง และ / หรือ เพิ่มรายได้ลดรายจ่าย
- บรรเทาเหตุฉุกเฉิน และจำเป็นเร่งด่วน

ข้อ 33 การอนุมัติเงินกู้ สมาชิกที่จะขอกู้เงินจะต้องจัดทำโครงการเพื่อจะขอกู้เงินจากคณะกรรมการกองทุน โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน

ข้อ 34 ลักษณะโครงการ สมาชิกสามารถยื่นขอกู้เงินตามข้อ 32.1, 32.2, 32.3 และ 32.4 ต้องมีลักษณะหรือคุณสมบัติคือ เป็นโครงการที่ต้องสามารถดำเนินการได้จริง มีความเป็นไปได้ทางการตลาด และสามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

ข้อ 35 วงเงินกู้ เงินกู้ตามข้อ 32.1, 32.2, 32.3 และ 32.4 ให้สมาชิกรายหนึ่งในวงเงินไม่เกินสองหมื่นบาท

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่าสองหมื่นบาท คณะกรรมการกองทุนจะเรียกประชุมสมาชิก เพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท

โครงการที่สมาชิกยื่นขอกู้ตามข้อ 32.5 ต้องเป็นการกู้เฉพาะกรณีเพื่อการอันจำเป็นในวงเงินรายละไม่เกินสามพันบาท

ข้อ 36 การดำเนินการตามโครงการที่ขอกู้และการจัดทำรายงาน สมาชิกจะต้องดำเนินโครงการที่ขอกู้ให้สำเร็จไปตามวัตถุประสงค์ และจัดทำรายงานความก้าวหน้าตามแบบรายงานที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ข้อ 37 การทำสัญญาเงินกู้ทุกประเภท ต้องมีการทำสัญญาไว้กับคณะกรรมการกองทุนตามแบบและเงื่อนไขที่กำหนด

ข้อ 38 หลักประกันเงินกู้ มีข้อกำหนด ดังนี้

38.1 หลักประกันเงินกู้ มีข้อกำหนด ดังนี้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรอาจเรียกให้ผู้ค้ำประกันเกินกว่า 2 คน ก็ได้สำหรับเงินกู้ตามข้อ 32.5 ให้ทำสัญญาเพียงอย่างเดียวสมาชิกคนหนึ่งจะเป็นผู้ค้ำประกันสำหรับผู้กู้มากกว่า 2 คน ในเวลาเดียวกันไม่ได้

ข้อ 39 การชำระคืนเงินกู้ เงินชำระหนี้สำหรับเงินกู้กำหนดไว้ดังนี้

39.1 เงินกู้ตามข้อ 32.1, 32.2, 32.3 และ 32.4 ให้ผู้กู้ส่งคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยภายในหนึ่งปี

39.2 เงินกู้ตามข้อ 32.5 ให้ผู้กู้ส่งคืนเงินต้นเต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ย ภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ข้อ 40 อัตราดอกเบี้ย

40.1 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ร้อยละ 0.5 บาท ต่อปี

40.2 อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ร้อยละ 3 บาท ต่อปี

ข้อ 41 ค่าปรับ ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาเงินกู้ ให้ผู้กู้เสียค่าเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 0.5 บาทวัน เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้จากคณะกรรมการกองทุน

ข้อ 42 การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีทางบัญชีของกองทุนและได้ปิดบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่ได้รับรองโดยทั่วไปแล้ว ปรากฏว่ากองทุนมีกำไรสุทธิ คณะกรรมการกองทุนจะนำกำไรสุทธิมาจัดสรรได้ ดังนี้

42.1 เป็นเงินปันผลค่าหุ้น ในอัตราร้อยละ 10

42.2 เป็นเงินประกันความเสี่ยง ในอัตราร้อยละ 20

42.3 เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่ผู้กู้ ในอัตราร้อยละ 5

42.4 เป็นเงินค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการกองทุน ในอัตราร้อยละ 10

42.5 เป็นทุนการศึกษาและพัฒนาอาชีพของประชากรในหมู่บ้านในอัตราร้อยละ 10

42.6 เป็นทุนเพื่อสมทบกองทุน ในอัตราร้อยละ 10

42.7 เป็นทุนเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก ในอัตราร้อยละ 15

42.8 เป็นทุนเพื่อสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน ในอัตราร้อยละ 15

42.9 อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร ในอัตราไม่เกินร้อยละ 5

ข้อ 43 กองทุนจะจัดทำบัญชีเงินฝากและค่าใช้จ่ายของกองทุนอย่างรอบคอบ เดือนละหนึ่งครั้ง และติดประกาศอย่างเปิดเผย ณ ที่ทำการกองทุน ให้สมาชิกทราบ โดยมีประเภทบัญชีที่จะต้องดำเนินการจัดทำดังนี้

- 43.1 บัญชีเงินฝากออมทรัพย์
- 43.2 รายรับและรายจ่ายของกองทุน
- 43.3 สินทรัพย์และหนี้สินของกองทุน

ข้อ 44 คณะกรรมการกองทุนจะตรวจสอบบัญชีของกองทุน และรายงานการตรวจสอบของบัญชี ต่ออนุกรรมการสนับสนุนเพื่อทราบถึงความก้าวหน้าฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกองทุน ทุกสามเดือนและทุกรอบปี พร้อมทั้งแสดง บัญชีกำไร ขาดทุน และงบดุล ในปีบัญชีที่ล่วงมา ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ข้อ 45 ให้คณะกรรมการกองทุนนัดประชุมใหญ่สมาชิกอย่างน้อยปีละสองครั้ง โดยมีการประชุมดังนี้

- 45.1 ประธานกล่าวเปิดการประชุม
- 45.2 เรื่องที่แจ้งให้ประชุมทราบ
- 45.3 รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมา
- 45.4 พิจารณาในเรื่องที่ค้างการประชุมครั้งก่อน
- 45.5 เற்றுฎิกรายงานฐานะทางการเงิน
- 45.6 วาระที่ต้องการพิจารณา
- 45.7 เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)
- 45.8 สรุปผลและปิดการประชุม

ภาคผนวก ค

แบบฟอร์มข้อมูลเพื่อการเขียนบทที่ 4 ของสารนิพนธ์

แบบฟอร์มประมวลข้อมูลเพื่อการเขียนบทที่ 4 ของสารนิพนธ์

แบบฟอร์มนี้เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการรวบรวมประเด็นความคิดและข้อมูลสำหรับเขียนบทที่ 4 ของสารนิพนธ์ กล่าวคือ ใช้แบบฟอร์มนี้ในการนำเอาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ในประเด็นเดียวกันมาหลอมรวมเข้าด้วยกัน แล้วทำการประเมินค่าประเด็นนั้นๆ ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หรือถ้าจะไม่ประเมินค่าว่าสูงต่ำหรือดีเลว ก็อาจเขียนบรรยายให้เห็นว่าสภาพการณ์ในประเด็นนั้นเป็นอย่างไร

วิธีใช้ประโยชน์ ใช้แบบฟอร์มกองทุนเพื่อประมวลหรือหลอมรวมข้อมูลและข้อความคิดบรรดาจากแหล่งต่างๆ เข้าด้วยกันเกี่ยวกับแต่ละประเด็นที่จะทำการประเมินค่า หรือที่จะเขียนรายงานสภาพการณ์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แล้วทำการประเมินค่าเป็นตัวเลขในแต่ละช่อง แต่ถ้าไม่ประสงค์จะประเมินค่าการเขียนบรรยายสภาพการณ์ในช่องทางขวามือ หรือจะกระทำทั้งสองอย่างถ้าเห็นสมควร เช่น ในประเด็นที่มีการประเมินค่าเป็นตัวเลขแล้ว ถ้าเห็นว่าควรมีการเขียนขยายความเพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นลักษณะของเหตุการณ์หรือสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นของกองทุน

วิธีการออกแบบฟอร์ม เนื่องจากการออกแบบฟอร์มนี้อาจอาศัยข้อมูล และข้อความคิดจากหลายแหล่ง เช่น แบบสอบถามที่ศึกษาได้จัดทำไว้แล้ว และจากเอกสารของโครงการกองทุนที่ใช้ในการเขียนบทที่ 2 ของสารนิพนธ์ ตลอดจนแหล่งข้อมูลอื่นๆ ฟอร์ม แล้วเขียนกรอกรายงานสภาพการณ์ในช่องขวามือพร้อมกับทำการประเมินค่าในช่องซ้ายมือถ้าประเมินได้ แต่ถ้าไม่ประสงค์จะประเมินค่าก็ไม่ต้องประเมินในช่องทางซ้าย แต่ข้อความในช่องทางขวามือให้กระชับและสื่อความหมายได้ชัดเจน

กรณีที่มีประเด็นอื่นๆ ซึ่งมีความสำคัญควรนำมาบรรจุไว้ด้วย ประเด็นนั้นๆ ขึ้นเองและเขียนระบุประเด็นอย่างชัดเจน แล้วทำการกรอกข้อมูลสภาพการณ์และทำการประเมินทำนองเดียวกับที่อธิบายแล้วข้างต้น

ยกตัวอย่างการตัดสินใจจากแบบสอบถามประเมินค่าเป็นตัวเลขในช่องทางซ้ายมือให้กระทำโดยการเขียนวงกลมรอบตัวเลขที่ประสงค์จะแสดงระดับค่าสำหรับประเด็นนั้น (เช่น 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9) โดยให้ถือว่าแต่ละระดับค่ามีความหมายดังนี้

0 และ 1	หมายถึง	ระดับค่าต่ำมากจนไม่มีเลยหรือเกือบไม่มีเลย
2 และ 3	หมายถึง	ระดับค่าต่ำหรือค่อนข้างต่ำ
4 และ 5	หมายถึง	ระดับค่าปานกลางเอนเอียงไปทางต่ำ หรือเอนเอียงไปทางสูง
6 และ 7	หมายถึง	ระดับค่าค่อนข้างสูงหรือสูง
8 และ 9	หมายถึง	ระดับค่าสูงมากหรือสูงอย่างสมบูรณ์

[illegible]

ข้อ	ปัจจัยนำเข้า	ระดับค่า									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ระดับค่าปัจจัยทางด้านลบของกองทุนหมู่บ้าน										
1	มีประชาชนรู้สึกคัดค้านนโยบายรัฐบาลเรื่องการตั้งกองทุนฯ										
2	กองทุนที่มีอยู่ก่อนแล้วในท้องถิ่นมีความล้มเหลวไม่เป็นที่พอใจของประชาชน										
3	ไม่มีการส่งคืนเงินพร้อมดอกเบี้ยกลับเข้าสู่กองทุนฯ										
4	ประชาชนไม่พอใจต่อการดำเนินงานของกรรมการกองทุนฯ										

เพศ

อายุ

อาชีพ

แต่ที่ยกมาเขียนเป็นผลมาจากการประเมินกองทุนหมู่บ้านโดยแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ ในบทที่ 4 แล้วนำมาสรุปพร้อมมีคำอธิบายประกอบ

1. การประเมินโครงการโดยภาพรวม

1.1 หน่วยระบบ A หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

1.1.1 ตัวชี้วัดบริบท

1.1.2 ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
1. นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยใช้กองทุนหมู่บ้าน เป็นที่เข้าใจในหมู่ประชาชนมากเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเข้าใจมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	เป็นเงินที่ให้มาพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ บรรเทาความจำเป็นเร่งด่วน
2. เงิน 1 ล้านบาท ได้ครบถ้วนและรวดเร็วตามเวลาเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าครบถ้วนและรวดเร็ว ตามเวลามาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	จากวันที่ที่ขอขึ้นทะเบียน ถึงวันที่ได้รับเงินจำนวน 1 ล้านบาท ใช้เวลาไม่นาน
3. คณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้าน มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีความรู้ความสามารถดีเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าคุณสมบัติเหมาะสมและมีความรู้ความสามารถดี) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	คณะกรรมการร่วมมือกันทำงานทำให้กองทุนเติบโต
4. เงินที่ผู้กู้ชำระคืนครบถ้วนและตรงเวลาเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเหมาะสมมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	บางอาชีพก็ยังไม่สามารถคืนได้ตรงเวลา เพราะผลผลิตยังไม่เกิดขึ้น
5. ผู้สมัครขอกู้มีคุณสมบัติเหมาะสมเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเหมาะสมมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	คณะกรรมการบริหารเห็นชอบอนุมัติเงินกู้
6. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้รับจากส่วนกลางมีความเหมาะสมเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเหมาะสมมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ประชาชนสามารถปฏิบัติตามได้

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
7. คำอธิบายแนะนำจากส่วนกลางเกี่ยวกับวิธีบริหารกองทุนเหมาะสมเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเหมาะสมมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	สามารถช่วยเหลือในการบริหารกองทุนได้ดี
8. ประชาชนทั่วไปในหมู่บ้านรู้สึกเป็นเจ้าของกองทุนร่วมกันมากเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่ารู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ช่วยกันรักษาผลประโยชน์ของกองทุน ปฏิบัติตามระเบียบกองทุน

1.1.3 ตัวชี้วัดกระบวนการของหน่วยระบบ A

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
1. กระบวนการคัดเลือกผู้กู้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ดีเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ดี) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	กระบวนการคัดเลือกผู้กู้เป็นไปตามระเบียบของกองทุน
2. นโยบายการอนุมัติให้กู้เน้นการกระจายอย่างยุติธรรมเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเน้นการกระจายอย่างยุติธรรม) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	การให้กู้เงินทุกรายเท่าเทียมกันคือวงเงินไม่เกิน 20,000 บาท
3. มีการแนะนำวิธีทำธุรกิจแก่ผู้กู้เพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีการแนะนำมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ส่วนใหญ่อาชีพที่ผู้กู้ กู้ไปเป็นอาชีพที่ดั้งเดิมทำกันอยู่แล้ว
4. มีการแสดงความจริงใจในการทวงถามและรับชำระหนี้เพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าจริงใจมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ประชาชนเตรียมเงินชำระคืนแล้ว
5. การประชุมคณะกรรมการมีการจดบันทึกดีเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีการจดบันทึกดีมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีการจดบันทึกทุกครั้งี่ประชุม

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
6. กรรมการและผู้เกี่ยวข้องมีความตั้งใจ แน่วแน่ที่จะพัฒนากองทุนเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีความตั้งใจมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	กองทุนเติบโตมีดอกเบี๋ยจากการกู้ยืมจำนวน มาก

1.1.4 ตัวชี้วัดผลผลิตของหน่วยระบบ A

1.1.4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result)

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
1. จำนวนผู้ได้กู้กระจายอย่างยุติธรรมเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่ากระจายอย่างยุติธรรม มาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ผู้กู้สามารถกู้เงินได้คนละไม่เกิน 20,000 บาท
2. ประชาชนมีความพอใจเพียงใดต่อการ ดำเนินงานของกองทุนฯ (ตัวเลขมาก แสดงว่าประชาชนพอใจมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีผู้ยื่นความจำนงในการสมัครเป็นสมาชิกมาก ขึ้น
3. ยอดเงินที่ผู้กู้แต่ละราย ได้รับอนุมัติมีความ เหมาะสมเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเกิดกิจการใหม่มาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ขึ้นอยู่กับอาชีพของผู้กู้และความสามารถ ในการชำระเงินกู้

1.1.4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
1. จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้านเพิ่มขึ้นมาก เพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเพิ่มมากขึ้น) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีการฝากเงินสัจจะทุกวันที่ 3 ของเดือน
2. กองทุนช่วยให้เกิดกิจการใหม่มากน้อย เพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าขยายกิจการได้ มาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ผู้กู้เงินกองทุนนำเงินไปพัฒนาอาชีพเดิม ไม่มี การพัฒนาให้ก่ออาชีพใหม่

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
3. กองทุนช่วยให้เกิดกิจการใหม่มากขึ้น เพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเกิดกิจการใหม่ มาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	กองทุนช่วยให้เกิดกิจการใหม่พอสมควร
4. ชื่อเสียงของกองทุนฯ ดีมากขึ้นเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าชื่อเสียงดีมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ดูจากการกล่าวถึงกองทุนหมู่บ้านใกล้เคียงและ ประชาชนในหมู่บ้าน

1.1.4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
1. กองทุนช่วยให้หมู่บ้านมีศักยภาพและ ความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีศักยภาพและความเข้มแข็งมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ทำให้สมาชิกในหมู่บ้านมีรายได้ สามารถ เลี้ยงดูครอบครัวและตนเองได้
2. กองทุนช่วยให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ เพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเกิดเครือข่าย การเรียนรู้มาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ทำให้ประชาชนมีความสามารถในการจัดระบบ และการบริหารกองทุนของตนเอง
3. กองทุนช่วยให้เกิดเครือข่ายการตลาด เพิ่มขึ้นเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเกิด เครือข่ายการตลาดมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	กองทุนช่วยให้เกิดเครือข่ายการตลาดเพิ่มขึ้น พอสมควร
4. กองทุนช่วยให้เกิดภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ เช่น ไม่ต้องกู้เงินดอกเบี้ยแพงเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าเกิดภูมิคุ้มกันมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ทำให้ประชาชนมีเงินในการประกอบอาชีพและ เสียดอกเบี้ยในการกู้ยืมน้อย

2. หน่วยระบบ B หน่วยระบบการดำเนินการของผู้กู้แต่ละราย

2.1 ตัวชี้วัดบริบท

2.1.1 บริบทเฉพาะตัวของผู้กู้ก่อนได้รับการอนุมัติให้กู้ ประเมินโดยเฉลี่ยจากผู้มีส่วนมากหรือทุกคน

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
1. ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัวมีมากเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่าความรู้ความสามารถมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	สามารถนำเงินไปพัฒนาอาชีพให้เกิดรายได้มากขึ้น
2. ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือญาติมีมากเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีไม่มากนักจึงต้องกู้จากกองทุนหมู่บ้าน
3. ผู้กู้มีหนี้ธนาคารมากเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีหนี้มาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ประชาชนส่วนใหญ่มีหนี้กับธนาคารเกษตรและสหกรณ์
4. ผู้กู้มีหนี้สินนายทุนนอกระบบเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีหนี้มาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ผู้กู้นำเงินจากนายทุนนอกระบบมาใช้ในการประกอบอาชีพ
5. อาชีพหลักของผู้กู้นั้นคงเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่ามั่นคงมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	เป็นอาชีพที่สืบทอดกันมานานจึงทำให้อาชีพหลักของผู้กู้มีความมั่นคงมาก
6. รายได้ของผู้กู้มีมากเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีประสบการณ์มาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีไม่มากนัก จึงต้องกู้จากกองทุน
7. ประสบการณ์ในการดำเนินการมีมากเพียงใด (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีประสบการณ์มาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีประสบการณ์ เพราะทำอาชีพนี้มาก่อนแล้ว

3. การแจกแจงผลการประเมินตามวัตถุประสงค์ 3 ประการของการประเมินกองทุนหมู่บ้านโรงหมูที่ 4

3.1 วัตถุประสงค์ประการที่ 1 เพื่อทราบว่ากองทุนบรรลุเป้าหมาย 5 ข้อเพียงใด

3.1.1 การเกิดกองทุนและแนวโน้มความอยู่รอด

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
1. มีกองทุนเกิดขึ้นใหม่หรือมีการขยายกองทุนเดิมโดยใช้เงิน 1 ล้านบาทนี้หรือไม่ (ตัวเลขมาก มีกองทุนเกิดขึ้นใหม่เพื่อขยายกองทุนเดิมมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ไม่มีกองทุนเกิดขึ้นใหม่
2. มีบุคคลช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านฯ มากเพียงใด (ตัวเลขมาก มีบุคคลช่วยสร้างความเข้าใจมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาให้คำแนะนำเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
3. ประชาชนมีความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านมากเพียงใด (ตัวเลขมาก ประชาชนมีความเข้าใจและมีทัศนคติที่ชัดเจน) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีทัศนคติที่ดีต่อกองทุน
4. วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านครอบคลุมการพัฒนาอาชีพการสร้างงาน สร้างรายได้และสร้างสวัสดิภาพของสมาชิกมากเพียงใด (ตัวเลขมาก มีแนวโน้มเข้มแข็งและอยู่รอดมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	วัตถุประสงค์ของกองทุนครอบคลุมการพัฒนาอาชีพ การสร้างงาน สร้างรายได้
5. กองทุนหมู่บ้านมีแนวโน้มที่เข้มแข็งและอยู่รอดมากเพียงใด (ตัวเลขมาก มีแนวโน้มเข้มแข็งและอยู่รอดมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีแนวโน้มที่เข้มแข็งและสามารถอยู่รอดได้
6. ยอดเงินสะสมของกองทุนหมู่บ้านสูงเพียงใด (ตัวเลขมาก ยอดเงินสะสมสูง) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มียอดเงินสะสมนับตั้งแต่ก่อตั้งกองทุนเป็นจำนวนมาก

3.1.2 การมีระบบบริการกองทุน

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
1. คณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้านฯ มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีความรู้ความสามารถเพียงพอ (ตัวเลขมาก แสดงว่าคุณสมบัติเหมาะสมและมีคุณสมบัติดี) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	คณะกรรมการได้รับการคัดเลือกมาจากประชาชนในหมู่บ้านว่าเหมาะสม
2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้รับจากส่วนกลางมีความเหมาะสมเพียงพอ (ตัวเลขมาก แสดงว่าเหมาะสมมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีความเหมาะสม ประชาชนสามารถปฏิบัติตามได้
3. มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างบุคลากรที่ทำหน้าที่ในกองทุนอย่างเหมาะสม (ตัวเลขมาก มีการแบ่งหน้าที่อย่างเหมาะสม) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล
4. มีการวางแผนปฏิบัติงานของกองทุนฯ และมีการปฏิบัติตามแผนอย่างเหมาะสม (ตัวเลขมาก มีการวางแผนและปฏิบัติตามแผนอย่างเหมาะสม) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีการวางแผนปฏิบัติงานของกองทุนอย่างเป็นขั้นตอน
5. มีการประชุมของคณะกรรมการกองทุนฯ อย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ (ตัวเลขมาก การประชุมสม่ำเสมอและเหมาะสม) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีการประชุมของคณะกรรมการกองทุนประจำทุกเดือน
6. มีการทำบัญชีอย่างเหมาะสม (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีความเหมาะสม) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายอย่างเหมาะสม และได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ
7. มีการทำทะเบียนเอกสารและจัดระบบเอกสารอย่างเหมาะสม (ตัวเลขมากแสดงว่ามีความเหมาะสมมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีการจัดทำทะเบียนเอกสารและจัดระบบเอกสารอย่างเป็นระเบียบและเหมาะสม

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
8. มีการจัดเวทีชาวบ้าน หรือกิจกรรมลักษณะอื่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานและการแก้ปัญหาของกองทุน (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีการเปิดโอกาสมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีการจัดเวทีชาวบ้านเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ
9. มีการตัดสินใจอนุมัติเงินกู้ที่เหมาะสม (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีความเหมาะสมมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีการตัดสินใจพิจารณาอนุมัติเงินกู้ตามความเป็นไปได้ในโครงการ
10. มีการจัดสรรดอกผลและผลประโยชน์อื่นจากกองทุนฯ อย่างเหมาะสม (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีความเหมาะสมมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีการจัดสรรผลประโยชน์ออกเป็นหลายๆ ด้าน เช่น เงินปันผลให้แก่สมาชิกอย่างเหมาะสม
11. มีการรายงานผลการดำเนินงานของกองทุนฯ อย่างเหมาะสมให้สมาชิกและประชาชนในท้องถิ่นทราบ (ตัวเลขมาก มีการรายงานได้เหมาะสมมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีการทำรายงานการดำเนินงานของกองทุนให้สมาชิกทราบทุกเดือน

3.1.3 มีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
1. กองทุน ฯ มีส่วนทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจและปฏิบัติเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” เพิ่มขึ้นกว่าเดิม (ตัวเลขมาก กองทุนฯ มีส่วนช่วยทำให้ประชาชนเข้าใจและปฏิบัติมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับ ประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับ

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
2. กองทุน ฯ มีส่วนช่วยทำให้ประชาชนเข้าใจ และปฏิบัติเรื่อง “การพึ่งพาตนเอง” เพิ่มขึ้นกว่าเดิม (ตัวเลขมาก กองทุน ฯ มีส่วนช่วยทำให้ประชาชนเข้าใจและปฏิบัติมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้เพิ่มขึ้นมากกว่าแต่ก่อน
3. กองทุน ฯ มีส่วนช่วยทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญ เรื่อง “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” (ตัวเลขมาก แสดงว่ากองทุน ฯ มีส่วนช่วยมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ประชาชนเริ่มเห็นความสำคัญของ และปฏิบัติเรื่อง “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” เพิ่มมากขึ้น
4. กองทุน ฯ มีส่วนช่วยทำให้ประชาชนมีการเรียนรู้ เพื่อพึ่งพาตนเองเพิ่มขึ้นกว่าเดิม (ตัวเลขมากแสดงว่าเรียนรู้เพื่อพึ่งตนเองเพิ่มมากขึ้น) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้เพิ่มขึ้น

3.1.4 การสร้างภูมิคุ้มกันด้านเศรษฐกิจและสังคม

หมายเหตุ ภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในที่นี้ หมายถึง ตักยภาพและแนวโน้มที่จะไม่ตกเป็นเหยื่อหรือเป็นทาสทางเศรษฐกิจและสังคมแก่นายทุน

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
1. ประชาชนมีความเข้าใจและแนวโน้มที่จะประหยัดและออมเพิ่มขึ้นกว่าเดิม (ตัวเลขมากความเข้าใจเพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มประหยัดมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ประชาชนเริ่มที่จะประหยัดและออมเพิ่มขึ้น
2. ประชาชนมีความเข้าใจเพิ่มขึ้นกว่าเดิมถึงอันตรายจากการกู้เงินจากนายทุนในอัตราดอกเบี้ยแพงและมีแนวโน้มจะหลีกเลี่ยงการกู้เงินดอกเบี้ยแพง (ตัวเลขมาก มีความเข้าใจเพิ่มขึ้นมากและมีแนวโน้มจะหลีกเลี่ยงมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ประชาชนเริ่มเข้าใจถึงการกู้เงินจากทุนในอัตราดอกเบี้ยแพง จึงมากู้เงินกับกองทุนหมู่บ้าน

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
3. ประชาชนมีความเข้าใจเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อน เรื่องความจำเป็นที่จะรักษาทรัพยากรต้นทุนของตนให้คงอยู่อย่างยั่งยืน เช่นที่ดินทำกิน เป็นต้น (ตัวเลขมาก มีความเข้าใจเพิ่มขึ้นมากขึ้น) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีความจำเป็นที่ต้องรักษาทรัพยากรต้นทุนของตนให้คงอยู่

3.2 วัตถุประสงค์ประการที่ 2 เพื่อทราบปัจจัยด้านบวกและด้านลบของการบรรลุเป้าหมายของกองทุนตามวัตถุประสงค์

3.2. 1 ปัจจัยด้านบวก

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
1. มีประชาชนพร้อมใจกันจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านฯ ตามนโยบายรัฐบาล (ตัวเลขมาก แสดงว่าประชาชนจำนวนมากหรือเกือบทั้งหมดหมู่บ้าน) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ประชาชนพร้อมใจกันที่จะจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านของตน
2. มีกองทุนอยู่ก่อนแล้วในหมู่บ้าน และดำเนินงานได้ผลดี (ตัวเลขมาก แสดงว่ามีกองทุนอยู่ก่อนแล้วและได้ผลดี) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีกองทุนผู้ทำนา, เลี้ยงสัตว์
3. ประชาชนในหมู่บ้าน ได้รับการแนะนำให้เข้าใจผลดีของการจัดตั้งกองทุนฯ และการดำรงความยั่งยืนของกองทุน (ตัวเลขมาก ประชาชนได้รับคำแนะนำมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ส่วนใหญ่ประชาชนจะเข้าใจถึงผลดีของการจัดตั้งกองทุน

3.2.2 ปัจจัยด้านลบ

ประเด็นที่ประเมินและระดับค่า	คำขยายความเพิ่มเติม
1. มีประชาชนรู้สึกคัดค้านนโยบายรัฐบาลเรื่อง การตั้งกองทุน ฯ (ตัวเลขมาก ประชาชนคัดค้านมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ประชาชนเห็นด้วยกับการจัดตั้งกองทุน
2. กองทุนที่มีอยู่ก่อนแล้วในท้องถิ่นมีความ ล้มเหลว ไม่เป็นที่พอใจของประชาชน (ตัวเลขมาก ล้มเหลวมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	กองทุนมีการพัฒนาขึ้น
3. ไม่มีการส่งคืนเงินพร้อมดอกเบี้ยกลับเข้าสู่ กองทุนฯ (ตัวเลขมาก มีผู้ไม่ส่งจำนวนมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	มีการส่งคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ย
4. ประชาชนไม่พอใจต่อการดำเนินงานของ กรรมการกองทุนฯ (ตัวเลขมาก ประชาชน ไม่พอใจมาก) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	ประชาชนพึงพอใจต่อการดำเนินงานของ คณะกรรมการกองทุน

3.3 วัตถุประสงค์ประการที่ 3 เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

3.3.1 ตัวชี้วัดความเข้มแข็งตามทัศนะของประชาชน

ระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัด	คำขยายว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม
ปัจจัยด้านบวก	
1. ความสามัคคี	1. การร่วมมือกันทำกิจกรรมของสมาชิก
2. สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์	2. สามารถส่งเงินต้นคืนตามกำหนด
3. สมาชิกในชุมชนยกย่องคนทำความดี	3. มีการประกาศให้ทราบ
4. สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน	4. ให้การช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน
ปัจจัยด้านลบ	
1. ผู้กู้บางรายไม่พอใจในการพิจารณาเงินกู้ ของคณะกรรมการ	1. ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของคณะกรรมการ
2. สมาชิกยังเป็นหนี้นอกระบบ	2. มีหนี้กับนายทุนต่างๆ

3.3.2 ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของผู้ทำสารนิพนธ์เอง (ทั้งนี้เขียนระบุตัวชี้วัดแต่ละตัวแยกจากกันเช่นเดียวกับที่แสดงไว้ในตอนที่ 3.3.1)

ระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัด	คำขยายว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม
ปัจจัยด้านบวก	
1. สมาชิกสามารถใช้ประโยชน์จากการกู้เงิน	1. นำเงินไปประกอบอาชีพต่างๆ
2. สามารถยืดระยะเวลาการส่งคืน	2. ลดภาระหนี้สินได้ระยะหนึ่ง
3. ชาวบ้านรู้สึกว่าได้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	3. มีความรู้สึกที่ดีต่อชุมชน
4. เกิดความสามัคคีในชุมชน	4. ประชาชนมีความสามัคคีมากขึ้น
ปัจจัยด้านลบ	
1. ผู้กู้ส่งเงินคืนล่าช้า	1. ไม่มีความสามารถในการส่งคืน
2. การประชุมไม่ครบองค์ประชุม	2. เนื่องจากติดภารกิจ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายพาชัยยุทธ ราชูละ
วันเดือนปีเกิด	18 ตุลาคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอ ไชโย จังหวัด อ่างทอง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	158 ซ.สบายใจ ถ.สุทธิสาร แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักสถิติ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม
พ.ศ. 2541	ปริญญาตรี เศรษฐศาสตรบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ. 2549	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ